VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 142 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstaina, jouluk. 8 p. — Thursday, Dec. 8, 1966

Rhodesian kysymys esille tänään

Canada kannattaa öljypakotteita Smithin hallitusta vastaan; Britannia välttelee asiaa mutta lupaa tulla mukaan

Lontoo. — Canada on antanut kannatuksensa afrikkalaismaiden vaatimukselle, että Rhodesialta on kiellettävä pakoitteiden perusteella öljyn saanti siinä mielessä, että Ian Smithin kapinahallitus saadaan mahdollisimman pian kukistetuksi.

Britanniassa oleva Canadan korkeakomissioneri Lionel Chevrier sanoi keskiviikkona, että jos öljyn avulla voidaan nopeistuttaa Rhodesian nykyisen hallituksen kukistamista, Canada kannattaa siinä tapauksessa tämän keinon hyväksikäyttöä.

Britannian hallitus aikoo tänään, torstaina, esittää YK:n Turvallisuusneuvostolle pyynnön velvoittavien pakotteiden järjestämiseksi Ian Smithin kapinahallitusta vastaan, pyrkien kuitenkin välttelemään öljykysymystä.

Öljypakotteiden järjestäminen työntäisi Britannian vastatusten Etelä-Afrikan kanssa, mikä on välttänyt ja aikoo yhä välittää öljyä Rhodesialle.

Britannian kansojenyhteisten pakoitekomitean kokouksessa mr. Chevrier suositteli, että öljyn tulisi kuulua kiellettyjen tavarain luetteloon.

Britannia on tähän mennessä kieltänyt liittämästä öljyä kiellettyjen tavarain luetteloon, mutta kansojenyhteisön muiden jäsenmaiden painostus on vaikuttanut niin, että New Yorkissa olevalle Britannian ulkoministeri George Brownille sanotaan nyt lähetetyn uudet ohjeet, joiden mukaan hän voi äänestää myös öljypakotteiden puolesta jos sitä ehdotetaan jonkun muun maan toimesta.

Kansojenyhteisön sihteeri Herbert Bowden antoi keskiviikkona vihjeen, että Britannian hallitus tekee minkä se voi, toisten jäsenmaiden vaatimuksien tyydyttämiseksi sikäli että Rhodesiaa vastaan järjestetään myös öljypakotteet.

Selittäen, että Britannia ei ryhdy kauppa- eikä ampumasotaan Etelä-Afrikkaa vastaan, mr. Bowden sanoi alahuoneen istunnossa:

"Me tulemme keskustelemaan YK:ssa kansojenyhteisön jäsenmaiden kanssa, miten voidaan parhaiten käsitellä vaatimusta öljypakoitteiden järjestämiseksi."

Saatujen tietojen mukaan Yhdysvallat aikoo myös jättää öljypakoite-ehdotuksen jonkun muun maan tehtäväksi, mutta jos sellainen ehdotus esitetään, Washington on valmiina tukemaan sitä samalla tavalla kuin Britanniakin.

Salisbury. — Rhodesian hallitus vetosi keskiviikkona YK:n Turvallisuusneuvoston pyytäen, ettei sitä vastaan järjestettäisi velvoittavia pakoitteita, kuten Britannia aikoo esittää.

Samalla kertaa Rhodesian hallitus pyysi lähettää edustajansa mihin tahansa kokoukseen, missä keskustellaan Ian Smithin hallituksen asioista.

Kuninkaallinen komissioni aloitti kuulustelunsa

Vancouver. — Kuninkaallinen komissionin kuulustelu salaisten kuuntelulaitteiden asettamisesta erään unionin vuosikokouksen huoneistoihin alkoi maanantaina.

Komissioni, jonka puheenjohtajana toimii entinen piirioikeuden tuomari R. A. Sargeant, suorittaa tutkinnon syytöksistä, että elektroniset kuuntelulaitteet oli Pat O'Nealin aloitteesta asetettu hotellin huoneistoihin, joita käyttivät Pulp and Paper Workers of Canadan edustajat vuosikokouksen pitopaikkanaan. O'Nel on kilpailevan International Brotherhood of Pulp, Sulphite and Paper Mill Workers unionin järjestäjä.

Sen jälkeen kun kuuntelulaitteet paljastettiin, yksityisetsivä Weldon Graham sanoi mr. O'Nealin maksaneen hänelle $250 vuosikokouksen vakoilusta ja sitä kaksi kuninkaallinen ratsupoliisin turvallisuus- ja vakoiluosaston jäsentä toiseksi laitteiden asentajaksi hänet O'Nealille.

O'Neal myöhemmin tunnusti maksaneensa Grahamille saatuaan hänen hankkimaan tietoja oletetuista pelottelu menettelytavoista hänen unionsa jäseniä kohtaan, mutta kielsi olleensa tietoinen, että Graham käytti elektronisia kuuntelulaitteita.

Kolme Vancouverin Saaren työväen toimihenkilöä antoi kannatuksensa viikonlopulla tehtyihin vaatimuksiin, että mr. O'Nealin täytyy erota British Columbian Työväenliiton johtokunnasta.

Liiton sihteeri Ray Haynes sanoi sunnuntaina, että mitään toimenpidettä ei tehdä puoleen tai toiseen ennen kuin kaikki asianhaarat jutussa tuodaan kuulusteluun.

Vancouverin Saaren vetoomukset lähetti Weldon Jubenvile, sikäläisen International Woodworkers of American paikallisosaston presidentti sanoen, että hänen paikallisosastonsa voi pidättää rahallisen avustuksen työväenliitolta ellei mr. O'Neal eroa siitä. Samanlaista toimenpidettä vaati Fernie Viala Duncan-Nanaimon unionineuvoston presidentti sekä kirvesmiesten unionin 700 jäsentä Victorian paikallisosastosta.

Heidän paheksumislausuntoonsa yhtyivät Syd Thompsonin johtaman, IWA:n vaikutusvaltaisen 7,000 jäsenisen Vancouverin paikallisosaston aikaisemmin tehtyyn vaatimuksiin.

Komissionin järjesti pääministeri Bennett pian sen jälkeen kun PPWC:n edustajat löysivät kuuntelulaitteet Vancouverin keskikaupungilla olevan hotellin huoneista marraskuun 5 päivänä.

Liikennedepartmentin virkailijat ja poliisit takavarikoivat nämä kuuntelulaitteet. Yksi niistä löydettiin PPWC:n presidentin, Lloyd Craigin huoneesta, mistä hänet lyöpettiin kuolleena, luultavasti sydänhalvauksen seurauksena.

Mr. Craigin kuolema, pitkäaikainen kilvoittelu paperitehdastyöläisten edustusoikeuksista Canadalaisen ja amerikkalaisen unionin välillä ja salakuuntelukysymys sisältyvät niihin laajakantoisiin toimintaohjeisiin, jotka on annettu tuomari Sargeantille.

Huomattavia muutoksia Toronton vaaleissa

Toronto. — Työväenkannatusta nauttineet ehdokkaat saivat maanantaina suoritetuissa Suur-Toronton kunnallisvaaleissa yleensä hyvän kannatuksen.

Kaikkein huomattavinta oli paikallinen unioneuvoston ja työväenliikkeen kaikkien osien kannatusta nauttineen William Dennisonin valinta pormestariksi, vaikka hänelle ei antanut yksikään torontolainen "kuningastentekijä" (iso päivälehti) kannatustaan.

Pitkän aikaa työväenmiehenä kunnallisissa tehtävissä ollut Dennison sai 59,363 ääntä, el 38 prosenttia kaikista annetuista äänistä Telyn ja Starin tukema Philip Givens sai tyytyä toiseen sijaan 54,525 äänen tuloksella. Globen tukema William Archer jäi kolmanneksi, saaden 40,964 ääntä. Vuokra-auton ajuri John Sara, jonka vaaliohjelmaan kuului se, että CNE:stä tulisi pelipaikka-kasino, sai 1,239 ääntä.

Myös kontrollilautakuntaan tuli työväen yleistä kannatusta nauttinut June Marks. Suurimmalla äänimäärällä tuli kontrollilautakuntaan valituksi Marg Campbell, joka sai 88,036 ääntä. Toiseksi tullut June Marks sai 77,655 ääntä, Herbert Orliffe, jota myös paikallinen unioneuvosto kannatti, 76,412 ääntä ja Allan Lamport 67,077 ääntä. Kontrolleriehdokkaita oli kaikkiaan 11 ja valituksi tuli 4. Torontossa hyvin tunnettu kommunisti, Phyllis Clarke sai nyt kontrolliautakunnan ehdokkaana 10,182 ääntä, sijoittuen kilpailussa seitsemä.nnelle tilalle.

Työväen kannatusta nauttinut Harry Pope sai toisessa vaalipiirissä hyvän kannatuksen, 4,168, mutta jäi silti valitsematta voittajien (Michael Greyson) saadessa 6,426 ja Helen Johnston 6,289 ääntä.

Neljännestä vaalipiiristä tuli työväen yhteisesti kannattama Horace Brown valituksi suurimmalla äänimäärällä, saaden hän 4,913 ääntä toiseksi tulleen Monty Harrisin saadessa 4,021 ääntä.

Seitsemännessä vaalipiirissä voitti työväen yleistä kannatusta nauttinut Mary Temple parhaalla vaalituloksella ja kuudennessa vaalipiirissä sai työväen tukema Arhie Chisholm kolmanneksi parhaan vaalituloksen 4,993.

5:nnessä vaalipiirissä tuli ensimmäiseksi sijalla 5,920 äänellä valituksi unioneuvoston tukea saanut Tony O'Donohue, tunnetun kommunistin, Charles Weirin saadessa 931 ääntä.

Lopettakoon USA ilmapommituksensa – arabit

Kairo. — Yhdistyneen Arabitasavallan presidentti Gamal Abdel Nasser ja Algerian johtaja Houari Boummedienne julkaisivat maanantaina lausunnon, missä kehoitetaan Yhdysvaltoja lopettamaan heti Pohjois-Vietnamin pommituksen ja vetämään ehdoitta pois kaikki ulkomaalaiset sotajoukot Etelä-Vietnamista.

Yhteisessä kommunikeassaan Boummediennen vierailun päätyttyä nämä johtohenkilöt ilmaisivat "suuren huolestuneisuutensa" Vietnamin tilanteesta.

Samalla kertaa he kehoittivat Yhdistyneiden Kansakuntien järjestöä "korjaamaan asennettaan" Kiinan jäsenoikeuksien kohdalta.

POHJOIS-VIETNAMIA POMMITETTU KOVASTI

Yhdysvaltalaiset myöntävät menettäneensä kolme suihkumoottorikonetta; USAn laivasto pommittanut maaseutua; B-52 pommittajia myös liikkeellä

Saigon. — Pohjois-Vietnamin puolustusvoimat ampuivat USA:n ilmavoimien kolme lentokonetta alas. Yhdysvaltain jatkaen maanantaina ja tiistaina kovalla voimalla Hanoin pohjoispuolisen alueen pommitusta, tiedoitettiin täkäläisistä amerikkalaispiireistä tiistai-iltana.

Tiistaina alas ammutun Phantom-suihkumoottorikoneen lentäjä ja apulaislentäjä saatiin pelastetuksi, kerrottiin amerikkalaispiireistä edelleen, mutta maanantaina alas ammutun kahden muun koneen — Woodoo ja Thunderchief — miehet ovat nyt kadonneitten luettelossa.

Saigonissa tiistaina annetun tiedon mukaan yhdysvaltalaiset ovat tähän mennessä menettäneet Pohjois-Vietnamin pommituksen hintana 438 lentokonetta.

Tiistaiseen pommitukseen osallistuneet amerikkalaislentäjät sanovat ilmatorjuntatulen olleen Pohjois-Vietnamissa paikoin kohtalaista ja toisin paikoin kovaa.

Pommituksen erikoiskohteena oli maanantaina Red River-laakso.

Yhdysvaltalaisten sanotaan pommittaneen Yenbayn ratapihaa, 76 mailia Hanoista luoteeseen, missä jenkit suorittivat tämän vuoden alkupuolella Vietnamin sodan suurimman yksityisen ilmapommituksen.

Laivaston lentokoneet kohdistivat pommituksensa rannikkoalueeseen.

Huomattavampia maataisteluja ei Etelä-Vietnamissa tiistaina käyty, mutta Yhdysvaltain hävittäjäalukset sekä strategisesti sijoitetut tykit ja kranaatinheittäjät sekä lentokoneet pommittivat Etelä-Vietnamin maaseutua. Guam-lentotukiaseman suuret B-52 koneet pommittivat Vietkongin tukipaikoiksi epäiltyjä alueita Etelä-Vietnamissa.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Vastauksena niille, jotka levittivät alkuviikolla juttua, että konservatiivipuolueen parlamenttiryhmä aikoo kaapata vallan kansallisessa puolueyhdistyksessä, J. Waldo Monteith (PC Perth) sanoi keskiviikkona, että viikon vaihteessa pidettävän puolueryhmän kokouksen raportti esitetään kansallisen puoluejärjestön päätöslauselmakomitealle Konservatiivipuolueen kansallinen järjestö kannattaa Dalton Campia puoluejohtajan paikkaa koskevassa kiistassa ja puolueen parlamenttiryhmä on John Diefenbakerin kannalla.

Lontoo. — Konservatiivipuolueen edustaja Reginald Maulding ehdotti keskiviikkona, että pääministeri Harold Wilson romuuttaisi oman Rhodesian suunnitelmansa ja hyväksyisi Ian Smithin suunnitelman.

Pariisi. — Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin päätti keskiviikkona 1,200 mailin mittaisen matkansa Ranskassa ja palasi Pariisiin lopullisiin keskusteluihin presidentti Charles de Gaullen kanssa. Pääministeri Kosygin matkustaa huomenna, perjantaina, takaisin kotimaahansa.

Damaskus. — Syyrian valtionpäämies tri Noureddin Attassi sanoi täällä keskiviikkona, että kuningas Husseinin hallitus Jordanissa on Palestiinan vapauttamisen tiellä. Samalla hän kehoitti jordanilaisia kukistamaan nykyisen hallituksensa. Attassi puhui Jordanin kapinallisten tukemiseksi järjestetyssä mielenosoituksessa Damaskussa.

Sao Paulo, Brasilia. — Täällä on kuollut 18 lasta seitsemän päivää kestäneen helleaallon johdosta.

900,000 köyhintä eläkeläistä saanee taatun $105 kuukausitulon

Suora $25.00 korotus kuukaudelta olisi parempi sanoo NDP; pankissa oleva raha, asuintalo ja auto ei vaikuta lisäavustuksen saantiin; tulotiedot Ottawaan

Ottawa. — Yli 900,000 köyhintä eläkeläistä tulee saamaan $30 avustuksen kuukausittain nykyisen $75 eläkkeen lisäksi sen ehdotuksen perusteella, minkä liittohallitus esitti alahuoneen istunnolle maanantaina.

Hallituksen päätöslauselmaehdotus, mikä takaa vähintään $105 kuukausitulot vanhuudeneläkettä nauttiville, hyväksyttiin tiistai-iltana alahuoneen istunnossa: 59 liberaalia äänesti sen puolesta, 5 NDP:n ja 18 torypuolueen jäsentä äänesti vastaan. Social Creditin jäsenet joko pidättyivät äänestyksestä tai olivat pois istuntosalista.

Uuden demokraattisen puolueen ja konservatiivipuolueen jäsenet arvostelivat terävästi hallituksen ohjelmaa siltä pohjalta, että tämän lisäavustuksen saannin ehtona on todellisuudessa köyhyydentodistusvaatimus. Uuden demokraattisen puolueen jäsenet vaativat että vain köyhien avustamisen asemesta kaikille eläkeläisille olisi annettava $25 korotus niin, että perusvanhuudeneläke olisi $100 kuukaudessa.

Hallituksen suunnitelman mukaan lisäavustuksen saannin ehtona on, että eläkeläiset antavat tuloistaan tiedon jotenkin samalla tavalla kuin annetaan yleiset tiedot tuloverojen tiimoilta.

Terveysministeri Allan MacEachen lupasi kuitenkin, että eläkeläisten "tulokaavake" laaditaan jossakin määrin helpommin täytettäväksi kuin on tuloverokaavake. "Mitään nuuskintaa eläkeläisten raha-asioista ei suoriteta" vakuutti mr. MacEachen.

Jos hallitus saataisiin suostumaan siihen, että kaikki eläkeläiset saisivat $25.00 korotuksen kuukaudessa, silloin voitaisiin eläkekorotus panna täytäntöön tammikuun 1 päivästä alkaen 1967. Hallituksen suunnitelman perusteella puutteessa olevat eläkeläiset saavat luvatun avustumäärän vasta maalis- tai huhtikuussa, vaikka kohtakin taannehtivasti tammikuun 1 päivästä lukien 1967.

Hallitus puolustaa ohjelmaansa sillä, että yleinen eläkekorotus tulisi "liian kalliiksi". Nykyisen suunnitelman mukaan hallitukselle tulee eläkeavustuksesta $260—$280 miljoonan lisämenot ensi vuonna.

Jos kaikille eläkeläisille annettaisiin $25 korotus, se lisäisi edellämainittua menoerää 100 miljoonalla dollarilla. Toisaalta osa tästä summasta tulisi takaisin varakkaimpien eläkeläisten verojen muodossa.

Yleinen $25 korotus säästäisi myös virastomenoista, mutta siitä tulisi kuitenkin vakituinen menoerä, jota vastoin hallitus toivoo, että nyt suunnitteilla olevan lisäavustuksen jakaminen vähentyy sitä mukaan kun canadalaiset rupeavat saamaan ns. työsuhde-eläkettä mikä astui voimaan tämän vuoden alussa.

Seuraavassa on tärkeitä määritelmiä nyt käsiteltävänä olevan lisäavustuksen saannin ehdoista ja perusteista. Noin 600,000 eläkeläistä (toinen puoli Canadan kaikista eläkeläisistä) on taloudellisesti niin heikossa asemassa että he tulevat saamaan koko $30 lisätulon kuukaudessa peruseläkkeen $75) avuksi.

Mutta ne joilla on peruseläkkeen lisäksi joitakin pikkutuloja, esim. osa-aikatöistä, tai yksityisesti hankitusta eläkesummista, tulevat saamaan asteettaisesti vähenevän lisäavustuksen.

Perustana on se, jokaisesta kahdesta dollarista, minkä he ansaitsevat (tai saavat esim. korkotuloja) $75 kuukausieläkkeen lisäksi, hallitus vähentää lisäavustuksesta $1, kunnes vähennyksen määrä saavuttaa mainitun $30.

Jos henkilö saa peruseläkkeen ($75) lisäksi $10 kuukaudessa yksityisesti hankkimastaan eläkesuunnitelmasta (tai jostakin muusta tulolähteestä) silloin luvatusta $30 lisäavustuksesta vähennetään $5.00 jättäen lisäavustuksen määrän 25 dollariksi.

Jos henkilö ansaitsee peruseläkkeen (75) lisäksi $30 kuukaudessa, silloin hän saa lisäavutusta vain $15. Jos hän ansaitsee peruseläkkeen lisäksi $50 kuukaudessa, silloin lisäavustuksesta vähennetään $25, jättäen se hänen kohdalleen vain $5 avustuksen kuukaudessa.

Jos henkilö ansaitsee peruseläkkeen ($75) lisäksi $60 tai sitä enemmän kuukaudessa, silloin hän ei saa lainkaan tätä lisäavustusta.

Vuositulopohjalla katsoen tilane on seuraava: Peruseläkkeestä ($75 kuukaudessa) tulee $900 vuositulo. Jos henkilöllä ei ole muita tuloja, hän saa $360 lisäavustusta vuodessa. Tämä takaa hänelle absoluuttisesti $1,260 vuositulon.

Mutta vuotuinen lisäavustus vähenee tulojen mukaan edelläkerrotulla perustalla niin, että $1,620 ja sitä enemmin vuodessa ansaitsevat eläkeläiset eivät saa mitään lisäapua.

Vanhuudeneläkeläisten tulokaavakkeet täytetään osapuilleen samaan tapaan kuin täytetään tuloverokaavakkeetkin. Siinä huomioidaan $75 kuukausittainen peruseläke ja muut tulot, mutta ei seuraavia tuloeriä:

Sosiaalihuoltoavustuserät joita saadaan liitto- ja maakuntahallituksilta ja kunnallishallinnoilta; sotaveteraanien avustus työkyvyttömyys ja leskieläkkeet sotapalvelun pohjalla; yksityisistä lähteistä tulevat työkyvyttömyyskorvaukset; työkyvyttömyyskorvaukset; sukulaisilta tai järjestöiltä tulevat lahjoitukset ja avustuserät; raha mikä otetaan säästöistä tai saadaan myymällä omaisuutta tai sijoituksia.

Eläkeläisen pankkitilin suuruus, hänen asuntonsa arvo tai omistussuhde ja hänen autonsa ei tule lainkaan huomioonotetuksi.

Kansanäänestys Somalimaassa

Pariisi. — Ranskan kansalliskokous on hyväksynyt lakiehdotuksen Ranskan Somalimaassa järjestettävästä kansanäänestyksestä, jolla päätetään haluaako Somalimaa pysyä Ranskan yhteisössä. Kielteisessä tapauksessa julistetaan maa itsenäiseksi. Lakiehdotus on siirretty senaatin käsiteltäväksi.

Taulukko näyttää avustuksen edut eläkeläisille

Ottawa. — Eläkeläiset voivat oheisen taulukon perusteella tarkistaa sen, voivatko he saada nyt luvussa olevaa avustusta peruseläkkeensä ($75) lisäksi, ja jos saavat, kuinka paljon.

Perustulona tässä taulukossa on $900 (mikä tulee $75 kuukausieläkkeestä). Vasemman sarakkeen summat tarkoittavat tuloa tämän perustulon lisäksi. Keskisarakkeesta näkyy kuinka paljon eläke kohoaa eri tuloluokissa. Oikeanpuoleisessa sarakkeessa näkyy kuinka paljon kuukaudessa on kunkin tuloluokan kuukausieläke yhteenlaskien — siis peruseläke ja luvassa oleva avustus huomioonottaen.

Vuositulo (yli $900)	Lisäavustus kk.	Kuukausiteläke yht.
$ 0— 24	$30	$105
24— 48	29	104
48— 72	28	103
72— 96	27	102
96—120	26	101
120—144	25	100
144—168	24	99
168—192	23	98
192—216	22	97
216—240	21	96
240—264	20	95
264—288	19	94
288—312	18	93
312—336	17	92
336—360	16	91
360—384	15	90
384—408	14	89
408—432	13	88
432—456	12	87
456—480	11	86
480—504	10	85
504—528	9	84
528—552	8	83
552—576	7	82
576—600	6	81
600—624	5	80
624—648	4	79
648—672	3	78
672—696	2	77
696—720	1	76
720—ynnä	0	75

Työnantajat hylkäsivät työministerin esityksen

Vancouver. — Työnantajat hylkäsivät maanantaina B.C:n pääministeri W. A. C. Bennettin esityksen, että he hyväksyisivät liittohallituksen työministeri John R. Nicholsonin ehdotuksen kaksi ja puoli viikkoa kestäneen työsulun lopettamiseksi länsirannikon satamissa.

B.C:n Maritime Employers Associationin presidentti Edward R. Strang kiisti, että ehdotus tarkoittaisi täydellistä antautumista.

Lakossa olevat työnjohtajat, International Longshoremen's and Warehousemen's Union paikallisosasto 514 jäsenet hyväksyivät sunnuntaina yksimielisesti sovitteluehdotuksen, mikä antaisi heille menettelymuodot valitusten käsitteiyä varten ja järjestymisoikeuden työriitojen ratkaisemiseksi.

Sellainen ratkaisu on yksinkertaisesti kollektiivisen sopimuksen eräs primitiivinen muoto, sanoi mr. Strang.

Mr. Strang sanoi hänestä tuntuvan, että pääministeri Bennet ei voinut olla täysin tietoinen ristiriidoista, koska hän kehoitti työnantajia sopimaan työriidan mr. Nicholsonin ehdoilla.

"Hänen oletetaan olevan todellisen yksityisyrittäjän," sanoi mr. Strang.

Mr. Nicholson kieltäytyi keskustelemasta siitä, kun työnantajat hylkäsivät hänen ehdotuksensa.

Hän sanoi olevan työjärjestyksessä uusia kokouksia, mutta ei antanut tiedoksi ketkä niihin osallistuisivat.

Aikaisemmin maanantaina, pääministeri Bennett onnitteli mr. Nicholsonia hänen sovitteluluonnoksestaan ja sanoi toivovansa, että työnantajat seuraisivat työnjohtajien esimerkkiä ja hyväksyisivät sen.

Kun hän sai tiedon, että työnantajat olivat sen hyljänneet, niin Bennett kehoitti heitä harkitsemaan asiaa uudelleen ja hyväksymään sen, sanoen sen olevan maakunnan parhaiden etujen mukaista.

"Riita ei koske ainoastaan British Columbiaa, vaan myös aavikkomaakuntia ja muita alueita Canadassa."

"Vaikkakaan tämä sopimus ehkä ei ole sellainen kuin työnantajat toivoivat saavansa, on se tarpeellista kaikkien etuja silmälläpitäen lopettaa tämä riita."

Mr. Strang vastasi, ettei työnantajien yhdistys tule harkitsemaan asiaa uudelleen.

Kiista johtuu noin 190 satamatöiden työnjohtajien edustusoikeuksista Canadan työsuhdelautakunta määritteli heidät hallintahenkilöiksi, joille ei voida kollektiivia neuvotteluoikeuksia antaa. Lautakunta on hyljännyt jo useamman kerran ILWU:n paikallisosasto 514:n tunnustamisanomuksen.

Työnantajien yhdistys on syyttänyt, että satamatyöläiset ovat lavastaneet työjarrutuksia kannattaakseen työnjohtajien lakkoa. Työnjohtajien lakkovahdinta kiellettiin satama-alueella oikeuslaitoksen antamalla estetuomiolla. Yhdistys on kieltäytynyt kutsumasta työryhmiä takaisin töihin, kunnes se saa ILWU:lta lupauksen satamatyöläisten tavanomaisesta työtehosta.

Kiista jätti 46 laivaa Vancouveriin, joko odottamaan lastausta tai purkausta ja on sitonut laivaustoimet koko B.C:n rannikkoalueella. Noin 10,000 työläistä on pakkolomautettu muista teollisuuksista tämän työsulun takia ja sama kohtalo on satojen muiden työläisten edessä.

Viljalastausta odottavat laivat länsirannikolla ovat myöskin takertuneet samaan solmuun.

USA:LTA 2 MILJARDIA LISÄÄ VIETNAM-SOTAAN

Austin, Texas. — Presidentti Johnson tiedoitti tiistaina, että hän toivoo saavansa kongressilta yhdeksän tai kymmenen miljardia dollaria käsittävän lisämäärärahan Vietnamin sodankäyntiä varten.

Mikäli kongressi tähän suostuu, se nostaa Yhdysvaltain sotamenot tänä vuonna yhteenlaskien 67 tai 68 miljardiin dollariin.

Presidentti Johnson antoi tiedon lisämäärärahan vaatimisesta sen jälkeen kun hän oli ollut neuvonpidossa puolustusministeri Robert MacNamaran ja asevoimien komentajien kanssa.

Kokouksen jälkeen mr. Johnson sanoi: "Me saimme huomattavaa edistystä tänään."

Mitään merkkejä tai vihjeitä ei kuitenkaan saatu siitä, että tuleeko ensi kuussa kongressille esitettävän uuden budjetin sotamenoerä olemaan $67 tai 68 miljardia tai sitä vähemmän.

Ei liioin saatu mitään vihjeitä, aiheuttaako sotamenojen nousu lisäveroja amerikkalaisille.

Samalla kertaa puolustusministeri MacNamara väitti, että Neuvostoliitto valmistaa mannertenvälisiä ballistisia ohjuksia nopeammin, mitä yhdysvaltain tiedustelukoneisto on aikaisemmin otaksunut.

Mutta hän sanoi Pentagonin strategistien huomioineen suunnitelmia tehdessään arvioiden virhemahdollisuudet ja päättäneen laajentaa Yhdysvaltain ohjusjärjestelmää, sisältyen siihen Poseidon ja Minuteman II kehittäminen ja asemiinsa asettaminen.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Suomen sos.dem. puoluekokous

Suomen sosialidemokraattisen puolueen äskettäisessä puoluekokouksessa tehdyt päätökset ja ratkaisut — erikoisesti ulkopoliittisen toiminnan tiimoilta — saivat tavallista suurempaa huomiota osakseen Suomen kaikissa yhteiskuntapiireissä, ja luonnollisesti tälläkin puolen "rapakon".

Sanoutuen irti Torontossa ilmestyvän suomenkielisen lehden kokonaan aiheettomasta vihjeestä, että mainitussa puoluekokouksessa oli muka vain selkärangattomia marionetteja, joiden tehtävänä oli vain "isännän äänen" kuunteleminen maan rajojen ulkopuolelta (jostakin muualta kuin Yhdysvalloista), me puolestamme huomioimme tyydytyksellä sen edistyksen ja eteenpäin menon, mikä on Suomen tämän hetken suurimmassa työväenpuolueessa tapahtunut.

Sen sijaan, että hakisimme enemmän tai vähemmän mielivaltaista tukea joillekin "omille" katsomuksillemme, meidän sietää tutustua siihen, mitä Suomen johtavat sanomalehdet sos.demien puoluekokouksen päätyttyä ovat kirjoittaneet.

Ensimmäisenä tässä on otettava huomioon se, mitä sanoo puolueen oma äänenkannattaja, Sosialidemokraatti: "Ulkopoliittiskysymyksiä koskevassa päätöslauselmassa korjattiin ne epätäydellisyydet ja epäselvyydet, jotka edellisen puoluekokouksen jäljiltä vielä olivat olemassa ja jotka erityisesti sosialistisen Internationalen eräiden päätöslauselmien takia ovat aiheuttaneet epäilyä Suomen sosd.dem puolueen todellisten pyrkimysten suhteen (tässä tarkoitetaan mainitun Internationalen päätöksiä NATO:n tukemiseksi, mistä Suomen sos.dem puolue ei ole aikaisemmin julkisesti irtisanoutunut — V). Sodat ja sotaliitot tuomittiin, ihmimillisyyden ja kansallisen itsemääräämisoikeuden välttämättömyyttä korostettiin, kansojen rauhaa uhkaavan Vietnamin sodan saattamista rauhanomaista tietä ratkaisuun lopettamalla pommitukset ja poistamalla vieraat sotavoimat Etelä-Vietnamin alueelta vaadittiin ja maailmanrauhan turvaamista ydinasekielloin ja laajoin kansainvälisin neuvotteluin pidettiin välttämättömänä."

Opposition edustajana Uusi Suomi kirjoitti: "Hallitusyhteistyöstä ja talouspolitiikasta puoluekokouksella ei ollut oikeastaan mitään sanottavaa. Onkin vaikeata välttyä vaikutelmalta, että puoluekokousväki oli jatkuvasti hiukan ympmällä siitä mitä on viimeksikuluneen vuoden ja puolen aikana tapahtunut."

Pienimmän hallituspuolueen, asiallisesti puhuen sosialidemokraattisen opposition lehti Päivän Sanomat kirjoitti: "Kieltämättä SDPn puoluekokous lievensi lausumiaan aikaisemmista jyrkistä kannanotoista, mm. ammattiyhdistysliikkeen (eheyttämis — V) kysymyksistä. Puoluekokouksen ratkaisujen pyöreys otetaan varmasti vastaan monin pettymyksin keskuudessa, jotka SDPn ulkopuolella olivat uskoneet mie keskuudessa, jotka SDPn ulkcpuolella olivat uskoneet puoluekokouksen mahdollisuuksiin uuden poliittisen suunnan viitoittamisessa. Toisaalta on paikallaan tässä yhteydessä korostaa, että vasta puoluekokouksen jälkeinen poliittinen toiminta kaikilla eri sektoreilla osoittaa käytännössä, mitä milläkin julkilausumalla, päätöksellä ja henkilövalinnalla on loppujen lopuksi tarkoitettu, mutta toivottua ja odotettua tukea sekä selvän uudensisältöisen politiikan toteuttamiselle SDPn puoluekokouksessa vallinnut henki ja puolinaiset kannanotot eivät valitettavasti anna."

Kolmannen hallituspuolueen, keskustapuolueen lehti Suomenmaa kirjoitti: "Suurimmalla mielenkiinnolla odotettiin sos.dem. puoluekokouksen ulkopoliittista orientoitumista. Puolueen arveltiin ilmaisevan aikaisempaa selvemmin kantansa sosialistisen Internationaalen eräisiin NATOlle suosiollisiin päätöslauselmiin nähden. Niin myös tapahtui. Kysyä kuitenkin voidaan, elkö uudet kannanilmaisut olisi voitu määritellä vielä täsmällisemmin. Puoluetoimikunnan ehdottama sanamuoto oli varsin pyöreä. Sitä täydennettiin esittämällä kielteinen asenne sekä NATOon että muihin sotaliittoihin nähden. Eriävä mielipide Internationalen kannanilmaisuihin olisi kuitenkin voinut olla kirkkaampi.

Neljännen hallituspuolueen, SKDL-SKPn äänenkannattaja Kansan Uutiset kirjoitti: "Sosialidemokraattisen puolueen kokous luisti päätöksiensä suunnitelmien mukaisella vauhdilla ja suurempia yllätyksiä tuottamatta niin merkittäviä ratkaisuja kuin siellä puolueen kannalta tehtiinkin . . .

"Rafael Paasion valitseminen yksimielisesti uudelleen puolueen puheenjohtajaksi todistaa, että pääministerikausi on lujittanut hänen asemaansa puolueessa ja että hän on tänä päivänä sos.dem. puolueen vahvin nimi ja nauttii jäsenistön luottamusta . . .

"Yllätys, mikäli nyt niin halutaan sanoa, oli maisteri Erkki Raatikaisen valinta puoluesihteeriksi . . . Ilmeisesti hän on suuressa määrin Paasion ehdokas, ja vaikka neuvottelevissa elimissä puoluesihteerin äänestettiin, oli puoluekokouksen päätös yksimielinen. Raatikainen ei ole rasvautunut puolueneistossa eikä ollut parlamenttimiehenä, mutta hänet tunnetaan sen sijaan sanomalehtimiehenä ja televisiotoimittajana. Aika näyttää minkälainen hänen puoluesihteerinä osuus ja vaikutus tulee olemaan sosialidemokraattisessa politiikassa.

"... Puolue asettui esimerkiksi tukemaan käynnissä olevia ammattiyhdistysliikkeen eheyttämisyrityksiä . . . Presidentinvaalikysymys sivuutettiin kokouksessa kokonaan. Toisaalta Väinö Leskisen puheenvuoro, toisaalta hämeenlinnalaisen päätoimittajan Mauno Pelkosen puheenvuoro — kuvasi niitä erilaisia mielipidesuuntia, jotka lyövät ristiin puolueessa. Väinö Leskisen erittäin suorasanainen ohjelmapuhe oli tarkoitettu ravistamaan puoluevakea hereille, ja sellaisena sen muutkin pitivät sitä välttämättömänä, mutta odotettua sekin, että se aiheutti jyrkkää vastareaktioa. Toivottavasti Leskisen kylvämät siemenet eivät jää kalliolle tai varpusten suihin . . .

"Ulkopolitiikkaa koskevaa lausumaa kehitteli puoluekokous eteenpäin ainakin niistä pyöreistä eväistä, joita edellinen puoluetoimikunta jätti esityksenään kokoukselle. Puolue pitää jäsentensä velvollisuutena toimia aktiivisesti Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden kehittämiseksi. Paljon puhuttuihin Sosialistisen internationaalin NATO-pykäliin otettiin nyt vihdoinkin kantaa suhtautumalla kielteisesti NATOon ja 'muihin sotilaallisiin liittoihin'. Varsin niukkasanaiselta ulkopoliittinen lausuma kuitenkin vielä vaikuttaa. Viisainta ja parhainta diplomatiaa aina ei ole jättää asioita arvailun ja erilaisten tulkintojen varaan.

"Sosialidemokraattinen puolue on joka tapauksessa ottanut edustajakokouksessaan askeleita, joihin on syytä suhtautua objektiivisesti käytännön toimenpiteitä odottaen."

Näin Suomen johtavat lehdet, sos.dem. puolueen oma lehti mukaanluettuna. Puolueen itsensä nykyisyyden ja tulevaisuuden kannalta, kuten Suomen kansallisetujenkin kannalta, on ensiluokkaisen tärkeää se, että sos.dem. puolue sanoutui nyt irti Internationaalen NATOoa tukevista sotapykälistä, korostaen rauhan asian sekä Suomen ja Neuvostoliiton hyvien suhteiden tärkeyttä.

Epäilemättä voidaan todeta — Päivänsanomien puoluetaktillisesta "pessimistisyydestä" välittämättä, että Suomen sos.demien puoluekokous oli hyvin tärkeä tilaisuus, mikä antoi jotoa myönteiselle kehitykselle eteenpäin.

Kirjeitä

MIETTEITÄ UUDELLE VUODELLE

Hyvät lukijat!

Taas alkaa olla aika käsillä, jolloin kodeissa sytytetään joulun valoja ja ihmiset odottavat uudelta vuodelta kaikkea parasta.

Mutta on kansa, jota painaa raskaasti sodan rautakäsi, nimittäin köyhä Vietnamin kansa. Siellä ihmiset odottavat kauhulla uutta vuotta, sillä se tietää heille itkua ja vaikeuksia.

Kun tämä meidän sotahullu naapurimaamme ei voi antaa olla rauhassa ihmisten, jotka yrittävät rakentaa parempaa maailmaa.

Nykyajan sivistyneessä ihmiskunnassa, rauhaa rakastavat ihmiset purevat hammasta yhteen ja toivovat, että tulee aika jolloin rauhaa rakastavat kansat kokoontuvat yhteen ja ajavat tuon nykyajan Hitlerin kuin rotan nurkkaan, josta se ei pääsekään takaovea käyttäen luikahtamaan enää pakoon.

Maailma muuttuu ja tulee aika, jolloin ihmiset voivat rauhallisin mielin ottaa uutta vuotta vastaan.

(Järjen ääni) N. M.

Maailman turuilta

"KAPITALISMIN LOUKKAAVIA TUOKSUJA" N-MUODISSA

Peking. Kiinan ja Neuvostoliiton välinen kiista on levinnyt muodin piiriin. Pekingin lehdistö on tuominnut jyrkkäsanaisesti äskettäin Japanissa vierailleiden leningradilaisten mannekiinien "inhottavat esitykset".

Virallinen uutistoimisto Uusi Kiina arvosteli äskettäin ankarasti Neuvostoliiton teollisuus- ja kauppaministeriön yhteydessä Osakassa järjestämää muotinäytöstä.

— Houkutellakseen enemmän kävijöitä Neuvostoliiton uudenaikaista revisionismia edustava johtoryhmä lähetti näyttelyyn häpeämättömästi mannekiiniseurueen esittämään muotinäytöstä jazzmusiikin säestyksellä. Mannekiinit esiintyivät säädyttömästi kiemurrellen ja pyöritellen lanteitaan, väitti uutistoimisto.

— Neuvostoliittolaisen näyttelyn johtajat saivat mannekiinit esiintymään myös ulkomaisissa asuissa Japanin televisiossa. Törkeät japanilaiset lehtimiehet valokuvasivat heidän inhottavia esityksiään ja julkaisivat kuvia lehdissään.

Selostuksen mukaan koko näyttely "haiskahti kapitalismin loukkaaville tuoksuille", vaikka se oli toisaalta "hyvä opetus kielteisessä mielessä", koska se osoitti, miten nykyinen neuvostojohto on rappeutunut.

Hienostomuoti on pysynyt poissa Kiinasta siitä lähtien, kun kommunistit tulivat valtaan 17 vuotta sitten. Lähes kaikki Kiinan naiset saavat nykyisin tyytyä pussimaisiin väljiin housuihin ja yksinkertaisiin puseroihin tai takkeihin.

— Kenenkä hevonen suossa, se lähinnä nostamassa.

— Suomal. sananlasku.

Kekkonen kysyy "uuden ulkopolitiikan" sisältöä

Helsinki. — Onko tunnustettu virallinen ulkopolitiikkamme jo niin kestävällä pohjalla, että meillä on varaa uuden etsintään, kysyy presidentti Urho Kekkonen Suomen Kuvalehteen kirjoittamassaan artikkelissa. — Yleiset vaatimukset laajemmasta osallistumisesta, suuremmasta aktiivisuudesta ja kehitysmaiden paremmasta huomioon ottamisesta ovat paikallaan ja voin yhtyä niihin. Keskustelun viriäminen ulkopolitiikasta on hyvä merkki, mutta suhtautuminen uuteen vasemmistolaiseen ulkopolitiikkaan riippuu siitä, mitä se on, kirjoittaa presidentti Kekkonen.

URHO KEKKONEN

Neuvostoliitto ei ole edeltä käsin tiennyt ehdotuksista Pohjolan muodostamisesta ydinaseettomaksi vyöhykkeeksi ja Suomen ja Norjan raja-aluetta koskevista turvallisuustoimenpiteistä. Kekkonen toteaa maininneensa Moskovassa pitämässään puheessa, että ei kai meidän pidä luopua kannasta, joka on kansallisten etujemme mukainen vain sen vuoksi, että Neuvostoliitolla on asiasta sama käsitys.

Kirjoituksessaan Kekkonen arvioi, mitä hänen jatkosodanaikainen nimimerkkinsä Pekka Peitsi sanoisi tänään.

Kekkonen kirjoittaa mm.:

Nykypäivien maailmassa ei mikään valtio kuitenkaan voi olla ottamatta huomioon ulkomaailmaa, ja se pitää paikkansa myös Suomen osalla. Meillä on kuitenkin yhä edelleen ihmisiä, jotka näkevät olomme sellaisina, että Suomi ottaa politiikassaan huomioon Neuvostoliiton näkökohdat enemmän kuin olisi tarpeellista tai syytä, vieläpä omien kansallisten arvojensa kustannuksella. Haluan kuitenkin vakuuttaa, että näin ei ole asianlaita.

Tyypillisinä tapauksina, joiden perusteella tietyt kotimaiset henkilöt — en sanoisi enää piirit — ja jotkin ulkomaalaiset väittävät Neuvostoliiton vaikuttaneen suomalaisiin kannanottoihin mainitsen ehdotuksen Pohjolan muodostamisesta ydinaseettomaksi vyöhykkeeksi ja viime marraskuussa esittämäni ajatukseni yhteisistä Suomen ja Norjan raja-aluetta koskevista turvallisuustoimenpiteistä. On väitetty, että nämä aloitteet on tehty Neuvostoliiton luvalla tai suorastaan painostuksesta. Tosiasia kuitenkin on, että Neuvostoliitto ei ole edeltä käsin tiennyt kummastakaan ehdotuksestani. Samaten oli asianlaita, kun ilmoitin vastustavasta kannanotostamme MLF-suunnitelmaan.

Kerran Moskovassa pitämässäni puheessa mainitsinkin, että ei kai meidän — herra paratkoon — pidä luopua kannasta, joka on kansallisten etujemme mukainen, vain sen vuoksi, että Neuvostoliitolla on asiasta sama käsitys.

"Yöpakkasista" puhuttaessa olen aina sanonut, että meille ei koskaan ole minkään vieraan vallan taholta, ei välittömästi eikä välillisesti, esitetty vaatimusta Fagerholmin hallituksen vaihtamisesta — sen säilyttämisestä kyllä. Neuvostoliiton epäluulo silloin on tunnettu asia, mutta se ei suinkaan vienyt meiltä oikeutta itse määrätä, mikä hallitus meillä on. Suomessa on varsin runsaasti kirjoiteltu eri suunnille kohdistettuja tuomioita "yöpakkaskauden" politiikasta. Ellen ole aivan väärässä, niin monet näistä arvostelijoista saavat ryhtyä korjailemaan tekstejään marraskuun loppupuolella pidetyn sos.dem. puolueen puoluekokouksen päätösten jälkeen. Minun ei tarvinne tällaiseen työhön ryhtyä.

Ja noottikriisi. Sen jälkeen kun Arthur M. Schlesinger on Kennedyn elämäkerrassaan valaissut eurooppalaista politiikkaa syksyllä 1961 — selostin sitä haastattelussani Dagens Nyheterille — on noottikysymys saatettu oikeisiin yhteyksiinsä. Meillähän on kirjoitettu jopa kirjakin noottikriisistä. Näillä "historioitsijoilla" ei ole ollut edellytyksiä nähdä asian kansainvälistä taustaa ja heillähän onkin ollut varma käsitys siitä, mitä on tapahtunut ja miksi, kun he alkoivat "tutkimustaan" kirjoittaa.

Ja mitä Pekka Peitsi sanoisi "uudesta vasemmistolaisesta ulkopolitiikasta"? Pekka Peitsi tietää, että kehitys vie asioita eteenpäin ja vanhan vuoro on aikanaan väistyä. Mutta onko tunnustettu virallinen ulkopolitiikkamme jo niin kestävällä pohjalla, että meillä olisi varaa uuden etsintään? Kiivaat taistelut, joita ulkopolitiikkamme vaiheilla on käyty, ovat vielä tuoreesti muistissa. Eikä meiltä puutu enempää poliitikkoja kuin "tutkijoitakaan", joille ulkopolitiikkamme on yhä punainen vaate.

Asiallisesti tärkeintä on kuitenkin, onko meillä syytä puolueettomuuspolitiikkamme hylkäämiseen. Mitä tämä "uusi ulkopolitiikka" olisi? Yleiset vaatimukset laajemmasta osallistumisesta, suuremmasta aktiivisuudesta, kehitysmaiden paremmasta huomioon ottamisesta jne. ovat sellaisenaan paikallaan ja voin yhtyä niihin. Mutta sehän ei sano vielä mitään "uuden ulkopolitiikan" sisällöstä niissä asioissa, jotka todella ovat meille elintärkeitä: puolueettomuus, Suomen ja Pohjolan turvallisuuspolitiikka, Länsi-Saksa, Itämeri, aseistariisunta yms.

Keskustelun viriäminen ulkopolitiikasta on hyvä merkki, mutta suhtautuminen "uuteen vasemmistolaiseen ulkopoliiikkaan" riippuu siitä, mitä se on.

Kiesinger painotti suhteita Ranskaan

Bonn. — Länsi-Saksan uusi liittokansleri Kurt Kiesinger, joka perjantaina ryhtyi hoitamaan hallituksen päämiehen tehtäviä, on päättänyt parantaa maansa suhteita Ranskaan.

Kiesinger, joka viikko sitten torstaina valittiin uudeksi liittokansleriksi Ludwig Erhardin jälkeen, sanoi pitämässään ensimmäisessä virallisessa puheessaan, että suhteiden parantaminen Ranskaan on hänen ulkopolitiikkansa tärkein päämäärä.

Länsi-Saksan suhteiden Yhdysvaltoihin täytyy kuitenkin pysyä edelleen läheisinä, ja "toivomme luottamuksellisia suhteita kaikkien maiden, myös Neuvostoliiton ja itäryhmän maiden kanssa", Kiesinger sanoi.

Sisäpoliittiseksi lähitavoitteekseen Kiesinger asetti nykyisten rahavaikeuksien selvittämisen ja ensi vuoden talousarvion laatimisen. Juuri vuoden 1967 talousarviota koskeva kiista aiheutti äskeisen hallituskriisin.

USA:N REAKTIO

Washington. — Yhdysvallat uskoo läheisen yhteistyön jatkuvan Länsi Saksan uuden hallituksen, suuren koalition, kanssa, sanoi Yhdysvaltain ulkoministeriön edustaja.

Ulkoministeriön edustaja Robert McCloskey sanoi Yhdysvaltain suhtautuvan uuteen hallitukseen myönteisesti ja toivovan sille kaikkea mahdollista menestystä. Kysyttäessä pitääkö Yhdysvallat Kiesingerin kuulumista aikanaan kansallissosialistiseen puolueeseen esteenä maiden välisten suhteiden kehitykselle, McCloskey vastasi: "Olen sanonut kaiken minkä olen valmis sanomaan tästä asiasta".

Hän ei tiennyt kertoa, aikooko Kiesinger mahdollisesti vierailla Yhdysvalloissa.

VASTARINTAKEHOTUS

Berliini. — Saksan kommunistisen puolueen keskuskomitea on julkaissut tiedonannon, jossa kehotetaan Länsi-Saksan väestöä ja ennen kaikkea kommunisteja ja sosialidemokratteja esiintymään yhteisrintamassa Bonnin uuden hallituksen vaarallisia suunnitelmia vastaan, ilmoittaa ADN.

Tiedonannossa todetaan, että Saksan kommunistinen puolue pitää "suurta hallituskokoomusta" siirtymähallituksena, jonka tehtävänä on valmistaa tietä avoimelle diktatuurille.

Apollo-koetta ehditty jo siirtää

Cape Kennedy. — Amerikkalainen Apollo-avaruusalus, jonka piti viedä kolme astronauttia avaruuteen ensi kuussa, laukaistaan Cape Kennedystä saapuneen tiedon mukaan vasta helmikuussa. Tämä johtuu eteen tulleista teknisistä vaikeuksista.

Apollo kokeilla valmistellaan ihmisen lähettämistä kuuhun.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Mrs Minnie Lappi, Montreal, Que., täytti marraskuun 18 päivänä 80 vuotta.

Jenny Kangas, Sault Ste. Marie, Ont., täyttää lauantaina, joulukuun 10 pnä 71 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Teidän ja meidän kotiveräjältä

TORONTOLAISVIERAITA

Viime lauantaina oli täällä Majavajärvellä vierailemassa hyvä tuttavani Ake Nummi Torontosta. Oli mielenkiintoista kuulla mitä niin suureen kaupunkiin kun Torontoon kuuluu, varsinkin niin armoitetun kertojan kun Akin suun kautta . . . Nummet ovat vierailemassa Anni ja Vilho Setälän luona Whitefishissä. Kiire oli kova miehellä ja pelko juuri vallitsevien helskyvien pakkasten vuoksi, että auto jäätyy, eikä sitä saa käynnistymään. Kiitos käynnistä Ake ja tervetuloa taas pian kylään.

N. Pispanen

HYVÄN NAAPURIN SAIRASTUESSA

Beaver Lake. — Täällä ja ympäristössä hyvin tunnettu kansalaisemme, Verner Lammi on vaikean sairauskohtauksen vuoksi hoidettavana Espanolan sairaalassa.

Hän on tätä kirjoittaessa, maanantaina, ollut siellä jo toista viikkoa, joten ehkä vaarallisin aika on ohitettu. Toivomme hänelle pikaista parantumista.

Tavallisista kansan ihmisistä kirjoitetaan lehdissä vasta sitten kun ei henkilö ole sitä enää näkemässä, paitsi silloin kun henkilö täyttää erikoisen korkean iän.

Teen nyt tästä tavasta poikkeuksen. Onhan Verner ikätoverini ja menneinä vuosina olimme paljon samoissa töissä. Hänen hyvä huomiokykynsä auttoi monasti työn suorituksessa, tehden sen helpommaksi.

Kalastelimme ja metsästelimme joskus hyvälläkin onnella. Paljon muutakin yhteistä on muistissa, olemmehan asuneet naapureina yli kolmekymmentä vuotta. Kaikesta minulla on vain hyvää muisteltavaa, tämä on henkilökohtaista.

Mutta mikä mielestäni on tärkeimpää on se, että Vernerillä vielä ikämiehenäkin, on ollut kykyä ja tarmoa, jota ei ole monellakaan, työskennellä kulttuuriharrastusten eteenpäin viemisessä. Hänellä on suuri osuus siihen, että meillä on täällä haali jossa paikkakunnan ja ympäristön väki voi järjestää kokoontumistilaisuuksia. Tämä on suuriarvoinen uhraus yhteiseen kekoon.

Yhdyn toisiin toivottamaan Vernerille toipumista ja että vielä hänet nähdään joukossa, yhtä hyväntuulisena kuin ennenkin. — A.J.S.

PÄIVÄN PAKINA

EI HYVÄKSYTÄ, MR. FRANKLIN

Tarkoittaen ilmeisesti kaikkea mahdollista hyvää, Falconbridgen kunnanesimies John Franklin suositteli muutama päivä sitten, että Canadan kaikkien kansalaisten tulisi satavuotisjuhlinnan aikana ensi vuonna julkisesti julistaa, että me olemme canadalaisia ja "ainoastaan canadalaisia".

"Meillä on Canadan lippu, Canadan kansallishymni ja nyt me tarvitsemme Canadan kansallisuustunnetta (nationality)" kerrotaan hänen sanoneen ja lisänneen:

"Minä haluan kaikkien canadalaisten antavan valan julistaen, että he eivät pidä itseään minään muina kuin canadalaisina. On aika meidän unohtaa, että me olemme englantilaisia, ranskalaisia tai suomalaisia, ja muistaa, että me olemme canadalaisia."

Näiden ylevämielisiltä tuntuvien tavoitteidensa tueksi hänen kerrotaan valmistaneen satavuotisjuhlien "valan", mikä mr Franklinin mielestä olisi luettava kunnanvaltuuston kokouksen alussa koko 100-vuotisajan ja jonka lukemista hän esittää Sudburyn seudun kaikille kunnallishallinnoille ja kautta Canadan kaikille yleisille kokouksille. Hänen laatimansa valan sanamuoto on seuraava:

"Ollen canadalainen syntymän tai muiden oikeuksien perusteella ja uskoen, että kaikki ihmiset ovat tässä maassa tasa-arvoisia ja oikeutettuja tasa arvoiseen kunnioitukseen, teen tämän valan minun panoksenani satavuotisjuhlalle.

"Täten minä lupaan, että minä en viittaa itseeni, enkä kehenkään muuhun, tai anna kenenkään puhutella minua kaksoiskansallisuuden canadalaisena.

"Minä uskon rehdisti, että tämä on perusehto voimakkaalle ja yhtenäiselle Canadalle, ja minä kehoitan kaikkia canadalaisia tekemään tämän valan ja puolustamaan sitä."

Kaikesta tästä on kuitenkin syytä sanoa: "kaikki ei ole kultaa mikä kiiltää." Tosiasiassa hänen ehdotuksiaan ei voida hyväksyä.

Kaikkien väärinkäsitysten välttämiseksi lienee paikallaan sanoa, että esim. allekirjoittaneella ei ole mitään mr Franklinin korkeita tavoitteita, vaan hänen menettelytapojaan vastaan. Tosiasia on, että me canadalaiset emme ole mitään "korvikkeita", vaan eläviä ihmisiä, joissa on verta ja lihaa — joilla on historiallinen menneisyys sekä oma kansallinen alkuperä ja kulttuuriperinne.

Se, että me emme ole kaikki "samanlaisia", ei suinkaan tarkoita, että joku canadalaisista olisi huonompi tai parempi kuin joku toinen. Mutta miksi meidän pitäisi esiintyä korvikkeina eli joinakin muina, mitä todellisuudessa olemme? Canadalainen kansallisuusmielisyys on hyve, mutta jingoismi ei.

Allekirjoittanut ei pidä sen paremmin "rikoksena" kuin "häpeänäkään" sitä, että satumme olemaan suomalaista alkuperää. Päinvastoin. Eikä tämän tosiasian tunnustaminen muuta mikssikään esimerkiksi sitä, että silloin kun meidän maatamme uhattiin Hitlerin natsien toimesta, allekirjoittanut oli yhdessä monen muun suomalaista, ukrainalaista, venäläistä, juutalaista, englantilaista ja ranskalaista alkuperää olevan canadalaisen rinnalla vapaaehtoisena Canadan asevoimien riveissä.

Mr Franklinin tiedoksi voimme lisätä vielä senkin, että tilaisuuden saatua menettelisimme ehkä joissakin tapauksissa toisin, mitä on elämämme varrella menetellyksi tullut.

Mutta jos toisen maailmansodan vuodet olisi elettävä uudelleen, niin menettelisimme samoin kuin silloinkin, täysin tietoisena, että toisin kuin armeijassa, siviilissä on sentään helpompaa ja mahdollisuus vähän vaurastuakin.

Ajatellaanpa asiaa, mr Franklin. Jos me canadalaiset omaksuisimme ehdotuksenne, silloin meidän täytyisi hyväksyä muun lisäksi myös sellainen mahdoton käsitys kanta, että Sudburyn seudun suomalaisten yhteisesti suunnittelemasta Suomi-viikosta Canadan satavuotisjuhlien hyväksi olisi luovuttava siksi kun "Suomi-viikkoa" ei ilmeisestikään voida viettää julistamalla, että me emme tiedä mitään Suomesta emmekä Canadan suomalaisista!

Tämä on vain yksi esimerkki monista mahdollisista.

Me uskomme myös, että jos esimerkiksi Sudburyn seudun asukkaille sanotaan, että heidän tulee julistautua canadalaisiksi ja vain canadalaisiksi, joilla ei ole mitään tekemistä menneisyyden kanssa, niin se ei heikentäisi vain Sudburyn suomalaista, vaan myos ukrainalaista, saksalaista, ranskalaista ja muuta alkuperää olevien canadalaisten panosta satavuotisjuhlien hyväksi.

Todellisina elävinä ihmisinä, sellaisina kuin he ovat, canadalaiset voivat alkuperäänsä häpeämättä ja kieltämättä antaa sittenkin paremman panoksen tämän maan suuruuden, voimakkuuden ja yhtenäisyyden hyväksi kuin esiintymällä "korvikkeina", eli joinakin sellaisina verettöminä ja lihattomina olioina, joilla ei ole rohkeutta ja itseluottamusta eikä itsekunnioitustakaan.

Amerikkalainen "sulatuskattila käsitys" ei ole varmaankaan paras mahdollinen. Tuhannesti parempi on, että Canadan kansallismielisyyden niityllä on mahdollisimman paljon elinvoimaista uutta kasvullisuutta, mikä täydentää, rikastuttaa ja kaunistaa Canadan omaa kansallista kulttuuria vapaaehtoisuuden, suvaitsevaisuuden ja sitä tietä veljellisen yhteenkuuluvaisuuden pohjalla.

KANSAKOURA

Urheilua

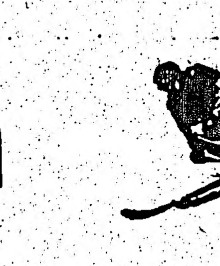

Ruotsi johtaa painimaaottelua Varbergissa

Varberg. — Ruotsi johtaa pistein 5—3 Suomea vastaan lauantaina alkaneessa painimaaottelussa. Ensimmäisen päivän yllätyksiksi voidaan Varbergissa todeta Matti Laakson tyytyminen ratkaisemattomaan Ruotsin Jan Kårströmin kanssa ja samoin Erkki Alajärven pistetappio ruotsalaiselle Tokion kävijälle Matti Poikalalle.

Ruotsi hankki kolme otteluvoittoa, niistä Pelle Svensson selätyksellä nuoresta suomalaisesta Gaj Malmbergista, ja Suomelle jäi vain yksi Raimo Taskisen hankkima pistevoitto. Muut neljä ottelua päättyivät ratkaisemattomina.

Ensimmäisen päivän ottelutulokset:

52: Arto Kyllönen Suomi — Karl Sandqvist Ruotsi, ratkaisematon.

57: Raimo Taskinen Suomi — Willy Mårtensson Ruotsi, pistevoitto.

63: Leif Freij Ruotsi — Martti Laakso Suomi, pistevoitto.

70: Matti Poikala Ruotsi — Erkki Alajärvi Suomi, pistevoitto.

78: Jan Kårström Ruotsi — Matti Laakso Suomi, ratkaisematon.

87: Bertil Nyström Ruotsi — Olavi Niemi Suomi, ratkaisematon.

97: Pelle Svensson Ruotsi — Gaj Malmberg Suomi, selätys niskaheitosta 3.10.

Raskassarja: Ragnar Svensson Ruotsi — Osmo Hekkala Suomi, ratkaisematon.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Grönningen kovin hiihtokauden alussa

Oslo. — Harald Grönningen voitti ja Suomen Arto Tiainen sekä Kalevi Laurila olivat seuraavina suomalaishiihtäjien ensimmäisessä tämän syksyn hiihtokilpailussa, ns. Bogstad-hiihdoissa Oslossa. Grönningenin aikaero oli Tiaiseen 18 sekuntia ja Laurilaan kaksi sekuntia enemmän. Neljänneksi selviytyi Norjan Erling Steineidet, joka hävisi Laurilalle kolme sekuntia. Viidentenä oli paras ruotsalaishiihtäjä Bjarne Andersson, joka hävisi Steineidetille kuusi sekuntia.

Naisten sarjassa ei suomalaisia ollut mukana, mutta voiton vei silti ulkomaalainen, sillä Ruotsin Toini Gustafsson kukisti parhaat norjattaret, joista toiseksi tuli Berit Mördre 24 sekuntia Toinille hävinneenä.

Kilpailujen aikana satoi vettä. Tämä oli karkottanut yleisön, jota puistoladun varrella oli vain puolentuhatta.

Tuloksia: Miesten kilpailu: 1) Harald Grönningen, Norja 29.33, 2) Arto Tiainen, Suomi 29.51, 3) Kalevi Laurila, Suomi 29.53.

Naisten kilpailu: 1) Toini Gustafsson, Ruotsi 17.47, 2) Berit Mördre, Norja 18.11, 3) Inger Aufles, Norja 18.35, 4) Tone Dahle, Norja 18.42, 5) Babben Enger, Norja 19.06, 6) Aud Kjensli. Norja 19.08.

Torontolaisilla on 'pikkujoulu" ja hyvä filmiesitys

Toronto. — Arvokas elokuvauutuus tulee Toronton ja ympäristön suomalaisten nähtäväksi. Se on suuri Kalevala-aiheinen värielokuva "Sampo", jonka on yhteisvoimin valmistaneet Mos. ja Suomi-filmi.

Se esitetään Don haalilla sunnuntaina joulukuun 11 päivänä kello 4 iltapäivällä. Kahvitarjoilu alkaa kello 3.30 iltapäivällä, että on vireä ja pirteä seuraamaan filmiä, joka varmaankin tulee olemaan mielenkiintoinen, kun nähdään kuvaus Kalevalan alkujuuresta. Eipä siitä nyt osaa muuta sanoa, puhutaan sitten enempi kun on nähty. Täytetään taas haali aivan täyteen.

* * *

Kalevala-perulset nuoret juhlivat joulua sunnuntaina t.k. 18 päivänä kello 2 iltapäivällä. Annetaan ohjelmaesityksiä Nancy Linkovichin johdolla. Lasten harjoitukset sunnuntaisin kello 10 aamupäivällä. Oh-hah-hoo pauhaa joulupukki kuulemma siellä joulujuhlassa, tuo lahjoja kaikille sekä kutsuu kaikkia joulujuhlaan, jossa on oikein maukasta joulupuuroa ja sitä piisaa kaikenikäisille ja myös jännittävää katsella alkavien taiteilijoiden esityksiä.

* * *

Uuden vuoden kabarettiin saa nyt pääsylippuja ja pöytäpaikkoja taloudenhoitajalta. Don haalin puhelinnumero on H05-01 62.

J. N.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Terveisiä taaskin täältä pohjoisesta. Talvi tänne ylimaihinkin taisi tulla sittenkin. Entiset vahvat lumet jo melkein sulivat, mutta uutta tuli taaskin eräänä yönä, ja sillä mitalla, että oli melkein mahdotonta liikkua seuraavana aamuna. Sen jälkeen on täällä ollut oikein tosi pakkasiakin. Lämpömittarit ovat laskeneet yli kolmenkymmenen asteen alapuolelle nollan, joka meinaa sitä että karvalakit on laskettava korvien alapuolelle, ja huopasaappaat vedettävä esille kesäisistä kätköistään. Mutta tällaista se on täällä joka vuosi.

* * *

Viime viikolla oli suuri valtuuskunta, eli lähetystö näistä pohjoisen kulta-kaivos-yhdyskuntien edustajia liittohallituksen miesten puheilla tavaten etupäässä Canadan rahaministerin, sekä muitakin hallitusmiehiä. Keskustelut johtivat näihin jokapäiväisiin tarpeisiin, mitkä koskevat naiden kulta-kaivosyhteiskuntien rahataloutta ja kunnallisia menoja yleensä. Näissä keskusteluissa otettiin huomioon myös kaivosyhtiöiden toimintamahdollisuudet.

Kuten tunnettua kulta kaivannot ovat joutuneet työskentelemään hyvin suurelta osalta hallituksen avustuksen turvin, josta asiasta on hyväksytty laki, mutta sen säädökset koskevat vain muutamia vuosia kerrallaan. Näin ollen laki on aika ajoin uudistettava jolloin tulee kysymykseen se, että maksetaanko tuotantokorvausta ja kuinka paljon? Tämä korvaus itsekullekin kaivannolle on sen kokoinen mikä on tuotantokyky yleensä. Viimeisen sopimuksen perusteella Pohjois-Ontarion ja Pohjois-Quebecin kultakaivannot ovat saaneet hallituksen tuotanto-boonusta sinne kahdentoista ja puolen miljoonan korville vuosittain, mutta nykyiset tuotantokustannukset huomioonottaen tämä summa ei ole riittävä, koska puolisen tusinaa kaivosta on lopettanut toimintansa näillä alueilla siksi kun se on ollut kannattamatonta liiketoimintaa.

Niinpä tämänkertaisen lähetystön ajatus on ollut, että avustusta olisi kohotettava puolella tai muussa tapauksessa kullan hinta tuotantokustannusia vastaavalle tasolle. Lopullista päätöstä ei ole vielä tiedossa tällä kertaa, mutta yleisesti otaksutaan, että hallitusmiehet tulevat suhtautumaan jollakin tavalla myönteisesti tähän asiaan.

* * *

Viime perjantai-iltana kokoontui meitä pienilukuinen joukko täkäläisen Workers Co-Op liikkeen puolivuosikokoukseen. Tässä kokouksessa keskusteltiin liikkeen toimintaraporteista ja pahoitellen on kerrottava, että numerollisesti liike oli tuottanut toista tuhatta dollaria tappiota tämän vuoden alkupuoliskolla. Tappion suurimmaksi syyksi mainittiin se, että liikkeen tavaravarastoon oli kaksi kertaa murtauduttu sanotulla ajalla.

Toiseksi se, että vuoden alusta nousi kaikkien työläisten palkat. y.m. hallinnolliset menot, joista mainittakoon pakollinen työläisten vanhuuseläkevakuutus, johon on maksettava liikkeenkin osansa työläisluvun perusteella ja heidän palkka prosenttinsa mukaisesti.

Näiden kaikkien pienten asioiden lisäksi liike joutui ostamaan kaksi kassarekisteriä, koska entiset tulivat käyttökelvottomiksi. Rekisterit maksoivat vähän yli $4,000.

Tässä sivumennen on mainittava että liikkeemme on joutunut uusimaan kalustoa tämän vuoden aikana vähän yli 10,000 dollarin edestä. Vaikka nämä eivät ole suoranaista tappiota, niin ne ovat kuitenkin rahallisia kuluja joita ei ole voitu välttää. Tämän vuoden syyskorvalla jouduimme ostamaan uudet hedelmä- ja kasvis "kaunterit" jotka maksoivat lähelle neljä tuhatta dollaria. Näiden lisäksi edellisen vuoden lopussa vaihdoimme tavaran kuljetusauton, johon piti panna välirahaa 2,300 dollaria. Mutta kun kalusto vanhenee, niin se on joskus uusittava jos meinataan kauppaa vähänkin pitää aikansa tasolla.

Liikehuoneisto on ollut meillä jo vanhanaikainen pitkän aikaa ja perusteellinen uusiminen maksaisi hirveän summan rahaa, joten vaikka liike onkin tällä kertaa vakavaraisella pohjalla, niin sen käteisvarat tuskin siihen riittäisivät.

Niinpä pieniä pakollisia korjauksia vain tämäkin kokous esitti suoritettavaksi.

Muuten, liikkeemme on pystynyt käymään sitä hintakilpailua joka vallitsee nykyään. Ja hintamme ovat olleet aivan kilpailuhintojen tasolla. Monia tavaroita on myyty vähän halvemmallakin kuin suurissa ketjuliikkeissä. Ketjuliikkeet pettävät ostajan suurilla mainoksilla, jota meidän liikkeemme ei voi tehdä. Siksi jokaisen kuluttajan ja jäsenen olisi annettava kannatuksensa omalle liikkeelle huolimatta siitä vaikka sen ilmoitusnumerot eivät olekaan niin paksulla musteella painettuja.

* * *

Tässä lopuksi kerron teille lukijat pienen jutun tämän perukan liikealalta.

Olin tuttava erään vanhan juutalaisen rautakauppiaan kanssa. Hän päivitteli sitä kuinka huonoissa oloissa täällä piti aloittaa nämä liiketoimet lähes kuusikymmentä vuotta sitten. Hän näytti sormellaan kauppansa etunurkkaa, jossa kertoi nukkuneensa ensimmäisenä talvena. Oli rautainen kamina, jonka turvin pysyi sulana, mutta siihen piti itse hakata polttopuut kaupan kiinnimenon jälkeen.

Nyt sitten kun on saatu tänne tiet ja vesijohdot, ynnä kaasut lämmittäjäksi tulee tänne suurpääomafirmat ja rahan voimalla panevat pystyyn mahtavat liikerakennukset ja vielä kerskuvat kuinka he ovat viisaita.

Näille ostajat sitten antavat kannatuksensa eivätkä muista meitä pieniä hyväntekijöitä ollenkaan.

Tämä suhde kai pitää paikkansa meidän osuusliikkeeseemme nähden, vaikka se myisi tavaraa halvemmallakin kuin nuo suuret ja mahtavat. Elämme aikaa jolloin ei paljon ajatella, mutta asutaan vain päivästä toiseen. — H.

Rauha Juntunen kuollut USAssa

Tiistaina joulukuun 6 pnä 1966 kuoli mrs. Rauha Juntunen äkkiä kotonaan Dearbornissa Michiganin valtiossa 72:lla ikävuodellaan.

Hän oli syntynyt Viitasaarella Suomessa ja avioitunut Heikki Juntusen kanssa, joka kuoli kahdeksan vuotta sitten. Avioliittonsa alkuvuosina he asuivat Sudburyssa joitakin vuosia.

Vainajaa lähinnä jäivät suremaan: tytär Aino Eklund ja poika Paul sekä seitsemän lastenlasta USA:ssa, rakkaat siskot, Aina Kauppinen, Whitefishissä ja Toini, Suomessa sekä laaja tuttavapiiri USA:ssa, Canadassa ja Suomessa.

Kennedyn murhasta näytelmä Ruotsissa

Tukholma. — Dosentti Hans Villius ja ohjaaja Per Verner-Carlson aikovat tehdä näytelmän presidentti Kennedyn kuolemasta Tukholman Dramaten-teatterille. Näytelmä perustuu kokonaan murhaa koskeviin asiakirjoihin, osaksi Warrenin komission selontekoon ja osaksi Villiuksen hallussa olevaan aineistoon.

Tekijät eivät halua vielä paljastaa näytelmän yksityiskohtia. Yksi asia on kuitenkin jo päätetty: Kennedy ei itse "esiinny" näyttämöllä. Näytelmän ensi-ilta on ensi vuoden syksyllä.

HILLPORT TAXI
Eugene Peterson, omistaja
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaista rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA - HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
316 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
100 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
Puhelin 924-9361

Parkway Bakers
SUOMALAINEN LEIPOMO
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, oikeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
Aukioloajat: maanantaisin klo 12—6, tiistaista torstaihin klo 9—6, perjantaisin klo 9—7.30 ja lauantaisin klo 9—5.
290 Queen St. West EM 3-7676
Toronto 2-B Ontario

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

SOPIVA JOULULAHJA
Netta Muskett-sarjan
TUNNELMALLISET ROMAANIT

ANNA TAKAISIN EILISPÄIVÄ
253 sivua - Hinta sid. $3.85
Alison on kahdenkymmenen ikäinen, kaunis ja syvästi rakastunut Giles Parawayhin, jolla on jo harmaata ohimolla. Kun Alison tuo Gilesin ensimmäistä kertaa vierailulle kotiinsa, hänen äitinsä pyörtyy miehen nähdessään.

KEVÄÄN LIEKKI
287 sivua - Hinta sid. $2.50
Valloittava tarina tytöstä, joka ei tinkinyt toiveistaan ja jonka rakkaudenpoluilla oli mutkia tavallista enemmän.

MYRSKYN MENTYÄ
244 sivua - Hinta sid. $2.60
Dramaattisen jännittävä rakkaustarina.
Rakkaus on naiselle yhtä välttämätön kuin ilma, jota hän hengittää. Mutta sitä tavoitellessaan Paula aavistamattaan ajautui järkyttävän murhenäytelmän verkkoon.

KULTAISTA VILJAA
287 sivua - Hinta sid. $2.60
Kaunis Sandra oli voittanut Barneyn rakkauden — mutta väärän nimen ja väärän henkilöllisyyden turvin. Mitä tapahtuisi, kun mies saisi tietää kaiken hänestä . . . ?

SINÄ OLET ELÄMÄNI
233 sivua - Hinta sid. $2.50
Tarina tytöstä joka rohkeasti lähtee etsimään onneaan vieraasta maanosasta.

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

URHEILUPAKINAA

Talista ja tervasta synteettisiin suksivoiteisiin

Kaikilla ihmisen toiminta-aloilla on tapahtunut valtavia kehityksellisiä mullistuksia. Niin on tapahtunut hiihdonkin alalla.

On siirrytty pitkistä tasamaasuksista ja kippurakärkisistä pieksuista liimattuihin suksiin ja parempiin hiihtovälineisiin. On varmaa, että niin kauan kuin ihminen on liikkunut suksilla on hänellä aina ollut pyrkimyksenä päästä mahdollisimman vähillä ponnistuksilla eteenpäin, siis saada suksi luistamaan mahdollisimman hyvin.

Tasamaahiihtojen aikana (kuten meilläkin alkuaikoina täällä) oli pyrkimyksenä saada suksi luistamaan mahdollisimman hyvin, kun suksen takasinlipsuminen ei ollut niin suuri. Mutta hiihdon siirryttyä murtomaille mäkisiin maastoihin oli suksen lipsuminen sellainen pulma johon ruvettiin voiteita valmistamisella saamaan pitävyyttä nousuissa.

Monet ovat ne keitokset, joita suomalaisetkin kokeilumielessä turauttivat.

Vasta norjalainen Peter Osbye v. 1913 kehitti ensimmäisen nykyaikaisen suksivoiteen murtomaalle ja siitähän sitten ura aukeni ja toimintaan ryhdyttiin tosimielessä.

Tällä voiteella mekin olemme ensimmäiseksi murtomaalla hiihtäneet kun sitä ennen hiihdimme takasinlyövillä tasamaavoiteilla kädet verissä. Östbyen esimerkki, kuten jo tuli sanottua innoitti monen voiteidenkeittokokeisiin.

Vielä 1940 luvulla oli paljon poppamaisuutta tässä jutussa.

Ruotsissa tällöin Astra-yhtymän toimesta ruvettiin tieteellisesti tutkimaan tätä asiaa ja eri aineiden pitävyyttä.

Insinööri Stig Huldberg toimi teoreetikko-teknikkona ja kuuluisa suurhiihtäjä Martin Matsbo asiantuntijana. Tällä tavoin syntyi lassaan ensimmäinen synteettinen Swix-merkkinen suksivoide 1946, ja löi loistavasti itsensä läpi 1948 talvikisoissa.

Näille synteettisille suksivoiteille on hyvänä puolena se, ettei ne niin pian jäädy kuin aikaisemmat voiteet, vaikka jäätymättömiä eivät nekään ole pahalla kelille.

Myöskin suomalaiset ovat kehityksessä olleet mukana, ja kai nykyinen Rex-voide lienee nykyisin Suomessa eniten käytetty.

Kuten jo yllä tuli mainittua, oli Östbyen murtomaavoidetta, jota jo vuosia olimme käyttäneet ja heti myöskin nykyisinkin käytössä oleva norjalainen Brätlie voide.

Suomessa lienee Rex voiteen ohella käytössä ainakin Beni Vannisen Haka voide. Lisäksi Hakki, Vauhti Luikki ja kai muitakin suomalaisia merkkejä. Onpa Italialaisiakin voiteita saatavana Suomessa, ja Rode nimistä voidetta kehutaan mainioksi. On myöskin ruotsalaisveljesten, eli Lindgrenin veljesten "Elitt" voide kuuluisassa maineessa. Voiteista ei siis enää ole puutetta.

Ovatko suomalaiset olleet mukana täällä Canadassa suksivoiteiden valmistuksessa, koska muutenkin olemme olleet ladun ja tien näyttäjänä maan varsinaiselle väestölle hiihdon jaiossa taidossa ja jatkuvasti vieläkin ovat suomalaiset mestaruus ja muissa kilpailuissa etupäässä ja voittajina? Onpa varmaankin tullut keitettyä monta pannullista "noitavoiteita", eli ainakin on toivottu sellaisia, ja täytyy sanoa, että mukana kehityksessä on oltu eikä ollenkaan huonolla menestyksellä.

Onhan täällä Majavajärvellä hiihtoa harrastettu ainakin ja vuodesta 1921 kilpailumielessä jokaihen talvi, ja perukkaa sanottiinkin alkuaikoina "Canadan Haapavedeksi" hiihdon suuren harrastuksen vuoksi.

Nythän meillä ei enää muuta ole kuin muistot jäljellä, ja harvinaisuudeksi jo voidaan lukea jos mies nähdään suksilla liikkumassa. Nyt kuljetaan koneilla, autoilla ja nykyään muotiin tulleilla lumikelkoilla.

Kuten sanottu, voiteitakin täällä on keitetty ja valmistettu ja Tikkasen Einon valmistama voide oli kuuluisaa, jolla monet kilpailut ja mestaruudet on hiihdetty ja voitettu. Olipa niin kuuluisaa että suurhiihtäjä ja Suomen olympiamies Paavo Lonkila hiihti sillä Savonpiirin hiihtomestaruuskilpailuissa Kiuruveden Jänteen joukkueessa, samoin hän voitti 18 km pikamatkan.

Samoin Viljo Pesonen Savonpiirin 30 km mestaruuden.

Molemmat antoivat lausunnon kokeilujensa jälkeen, että voide oli täysin silloisten Suomessa saatavien voiteiden veroista, ja sitä tietystikin oli koska sitä käyttivät näin tärkeissä kilpailuissa.

Canadan hiihtojoukkue sitä käytti myöskin ollessaan Ruotsin Hiihtoliiton valmennusleirillä, samoin Lake Placidissa.

Pyysipä täällä Porcupinessa ja näillä ympäristöillä tunnettu Mäkelän Matti minua lähettämään hänelle Suomeen Peräseinäjoelle Einon voidetta, koska hänen veljensä poika, etevä hiihtäjä siellä piti Einon voidetta parempana kuin sikäläisiä voiteita, ja kuitenkin jo silloin oli Suomessa saatavana hyviä ja monen erimerkkisiä voiteita.

Se vaan, että hyvää voidetta se oli.

Keittihän täällä Majavajärvellä toinenkin mies "Setä" Selim Kolari hyviä voiteita joilla menestyksellä hiihdettiin monet kovat kilpailut.

Ja onhan meillä Sudburyssa Janssonin Pauli, joka jo monet vuodet on valmistanut erinomaisia voiteita. Joten voimme olla syystä kyllä ylpeitä että olemme omalta kohdaltamme olleet edistämässä tässä maassa myöskin tärkeää suksivoiteen valmistamista.

Tässä olen puhunut vain Sudburyn seudun voiteiden valmistajista, enkä siis voi puhua muusta, kun en sitä tiedä pitemmälle, mutta jos joku muu suomalainen muualla Canadassa on valmistanut suksivoiteita niin olisi mielenkiintoista tällä palstalla kuulla siitä.

Nythän alkaa Canadan 100-vuotisjuhlat niin hyvä olisi muistaa mikä historiallinen merkitys on meillä suomalaisilla ollut hiihdon tunnetuksi tekemiseksi täällä Canadassa. — Tekonimus.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen ystävämme
Haniel Kaleniuksen
MUISTOLLE

Hänen muistoaan kunnioittaen,

Piispaset
Pirkko ja Bill Salminen
Olga Taipale
Beaver Lake, Ont.
Mr. ja mrs. Veikko Pukkila,
Waters Township, Ont.
Alex-Meri
Kauno ja Viljo Hietikko
Elsie ja Kalle Johnson
Worthington, Ont.
Elina ja Arvi Sandholm,
Whitefish, Ont.
Tilda ja Jack Männistö,
Sudbury, Ont.

HELEN TARVAINEN:

1867 | 1967

Canadan historiaa

VIIDES OSA

Samanaikaisesti kun Ranskalle valloitettiin St. Lawrence-joen ympäristöä ja samalla etsittiin tietä eteenpäin, englantilaiset merenkävijät etsivät pohjoisemmasta meritietä Aasiaan. Jo aikaisista ajoista oli saatu jonkinlaisia tietoja intiaaneilta, että Labradorin pohjoispuolelta olisi meritie länteen, ja tätä tietä monet seikkailijat etsivät. V. 1576 englantilainen merikapteeni Martin Frobisher astui maihin siihen paikkaan, jossa nyt Frobisherin lahti kantaa hänen nimeään, ja valloitti lahden rannat kuningatar Elisabethille. Myöhempinä vuosina hän purjehti useassa paikassa sisävesillä, valloittaen rantoja Englannille, mutta Canadan sisämaan kasvot pysyivät vieläkin piilossa tutkimusmatkailijoilta, koska he eivät olleet varustautuneet kulkemaan yli maiden ja vuoristojen, ainaisena toiveena oli vain päästä eteenpäin purjehtimalla. Mutta kaikki nämä retket ja tiedot niistä avasivat tien Henry Hudsonille, joka vuonna 1610 purjehti Hudsonin salmien kautta Hudsonin lahdelle, ja näin tuli Canadan kartoille taas uusia paikkoja, suuri sisämeri, sen saaret, rannat ja lahtien poukamat.

Henry Hudson oli yksi niistä rohkeista merenkulkijoista, joka oli kantanut laivoissaan Englannin lippua kaikkiin tunnettuihin maihin. Hänen ensimmäinen matkansa Uuden maan rannoille oli yritys Jäämeren kautta päästä Aasiaan, toisella matkallaan hän purjehti etelämpään, siihen paikkaan, missä nyt on New Yorkin satama, ja löysi sieltä suuren jokitien, jota hän purjehti kauas sisämaahan. Hudsonin joelta kulkee Atlannin yli nykypäivinä monia suuria aluksia molempiin suuntiin — eipä varmasti Henry Hudson silloin osannut ajatella, miten tärkeän vesitien löytäjä hän oli. Aina vain oli kaikilla polttava halu olla ensimmäinen, joka uuden tien löytäisi itään. Kilpailu oli kova, sillä monien maiden kunnia ja rikkaus oli kysymyksessä. Amerikan mantere ja sen monet luonnonrikkaudet eivät viehättäneet, koska maamme laajuutta ja sen rikkauksia ei vielä tunnettu.

Henry Hudsonia pidettiin yhtenä kyvykkäimpänä merikapteenina ja englantilaisten kauppiaiden tukemana hän lähti kolmannelle matkalleen keväällä 1610, pienellä aluksellaan, Discovery'llä, mukanaan kaksikymmentäkolme merimiestä. Tällä matkallaan hän pääsi salmien kautta Hudsonin lahden avovesille ja kaikki iloissaan luulivatkin, että olivat vihdoinkin päässeet läntiselle merelle, jonka toisella puolella on kauan etsityt Aasian rannat. Kiertäen lahden rannat löytämättä ulospääsyä, he pian huomasivat, että eteenpäin meno on mahdotonta, ja kun syksyn tullen salmet jäätyivät vaarallisiksi, joutuivat he viettämään talven Hudson lahden rannoilla. Merimiehissä oli useita ammattitaitoisia työntekijöitä, kuten puuseppiä ja kirvesmiehiä, ja koska ei ollut puista puute, he rakensivat itselleen talven varalle hyvät asunnot. Mutta pitkien talvipäivien aikana tuli vähitellen miehistön keskuuteen riitaisuutta ja tyytymättömyyttä. Ruokatavarat vähenivät arveluttavasti, joten niitä täytyi rajoittaa ja ainainen kylmyys ja sairaus alkoi herättää kapinahenkeä.

Eräänä aamuna kaukana jäällä näkyi pieni musta täplä, joka vähitellen suureni, ja pian he huomasivat, että se oli kauttaaltaan turkiksiin pukeutunut mies. Hän läheni hitaasti ja epäluuloisesti, kapteeni Hudson otti laukustaan peilejä ja kirveen, jotka kirkkaassa auringonpaisteessa houkutellen välähtelivät, ja niin uteliaisuus voitti ja vieras tuli matkailijoiden majalle.

Vieras, luultavasti eskimo, oli vinosilmäinen, ruskeaihoinen ja mustatukkainen nuori mies. Hän oli kiinnostunut peilistä ja veitsestä, joita hänelle näytettiin, hän halusi nappia merimiesten vaatteista ja leikki niiden kanssa kuin lapsi. Nyökytellen ja viittoen hän lähti takaisin, hakeakseen omia kauppatavaroitaan, ja Henry Hudson oli varma, että mies oli tyypillinen kiinalainen, koska hänen kasvojensa muoto sen osoitti. Taas oli toiveet korkealla, että kevään tullen varmasti nämä alkuasukkaat ohjaavat meidät oikealle tielle, jota olemme kauan etsineet. Tämä ajatus oli jokaisen mielessä.

Seuraavana aamuna mies tuli takaisin, taaskin yksin, mukanaan kaksi majavan nahkaa, joilla hän halusi vaihtaa monia veitsiä ja kirveitä. Vaihtokaupan tehtyään hän meni takaisin omia teitään, ja sen jälkeen matkailijat eivät tavanneet enää ketään muuta maan asukkaista. Merimiehet taas alkoivat syyttää kapteeni Hudsonia, että hän varmaan jollakin tavalla kaupoissaan loukkasi vierasta ja katkaisi näin ainoan yhteyden, joka heillä oli pyrkiessään eteenpäin.

Mutta Henry Hudson oli varma, että hän pian olisi matkansa päässä. Kun kevät tulee ja jäät sulaa, niin taas purjehditaan eteenpäin. Mutta miehistö salassa kapinoi ja punoi juoniaan, sillä miehillä ei ollut enää mitään haluakaan mennä eteenpäin. Vihdoin kevään tullen, kun taas vedet virtasivat vuolaana, Hudson huomattuaan miestensä mielialan, käänsi pettyneenä pienen aluksensa kohti kotia. Mutta kotia hän ei enää nähnytkään, sillä kapinoivat miehet ottivat laivan haltuunsa ja jättivät Hudsonin, poikansa ja sairaiden miesten kanssa aavalle merelle. Kun Discovery pääsi takaisin Englannin rannoille, oli ainoastaan neljä miestä elossa, ja heiltä saimme tietää Hudsonin lahden löydön.

Kapinoitsijoita rangaistiin ja heti lähti parikin retkikuntaa etsimään Henry Hudsonia, toivossa että he olisivat jollakin tavoin päässeet maihin, mutta meri oli vienyt tämän rohkean miehen. Samoihin aikoihin Hudsonin lahden rannat kartoitettiin ja puolivuosisataa myöhemmin englantilaiset kauppiaan perustivat Hudson Bay liikkeen.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Kuoron ohjelmallinen päivällistilaisuus Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 11 pnä. Noin tunnin kestävä ohjelmisto Suomen itsenäisyyspäivän kunnioittamisen merkeissä. Hyvä kalkkuna-ateria. Tervetuloa sanovat kuorolaiset.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Lasten Suomi-koulu Finnish haalilla torstaisin kello 5.30 illalla.

Melody-orkesterin rattoisa joulubingo Finnish haalilla torstaina, joulukuun 15 pnä, alkaen kello 7.30 illalla.

Melody-orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaina, joulukuun 12 pnä kello 7.30 illalla.

ERIKOISUUKSIA
PEKONIA 49c lb.
PAISTINKANOJA 37c lb.
ISOT KANANMUNAT 69c tus.
APPELSIINIT 35c tus.
ITALIALAISTA SALAMIA
"Genova" salami $1.15 lb., "Salametti" & "Soppresatta" $1.05 lb., "Capicolla" & "Pepper Butts" $1.29 lb., "Martadella" 69c lb.
SPRINGER PARK FARMS
45 Elm St. W., CPRn ylik. vieressä

Juhlavuoden alkajaiset sunnuntaina

Huomautettakoon vielä niistä Sävel-kuoron järjestämistä juhlapäivällisistä, jotka ovat tänä sunnuntaina (11 pnä). Sanomattakin on selvää, että tilaisuus muodostuu juhlavaksi järjestelyn monipuolisuuden vuoksi. Onhan tilaisuus ensin nauttia herkullisesta ateriasta ja sen jälkeen arvokkaasta, lyhyestä ohjelmasta.

Kuten aikaisemmin on ilmoitettu, tapahtuu ruoan tarjoilu alhaalla salissa, joka lisää tilaisuuden juhlavuutta.

Kaikki nämä maksavat ainoastaan $1.50 aikuisilta ja lapsilta puolet em. hinnasta (ajatelkaapa, kalkkuna-ateria jälkiruokineen).

Tilaisuus alkaa kello 2 iltapäivällä. Kaikki ovat tervetulleita tähän tilaisuuteen, joka on kuin alkusoittoa ensivuoden, juhlavuoden, juhlallisuuksien alkamiselle. — Ässä.

Unioneuvosto vastustaa bussisopimusta

Kirjeellisessä lausunnossaan Ontarion Kunnallislautakunnalle Sudburyn ja piirin unionineuvosto kehoitti tiistai-iltapäivänä lähettämään kaupungin bussiliikennöimisoikeus-kysymyksen takaisin kontrollilautakunnan tarkistettavaksi ja pyysi kaupunginvaltuustoa tutkimaan kaupungin omistaman bussiliikenneverkoston mahdollisuuksista.

Unionineuvosto, mikä esitti seitsemänsivuisen kirjeellisen lausunnon asiasta, on yksi ehdotetun kolmen vuoden liikennöimisoikeuden suurimpia vastustajia.

Neuvoston lausunnossa sanotaan, että kun Laurentian Transit otti kokonaan haltuunsa kaupungin bussiverkoston aikaisemmin tänä vuonna, niin ei yhtiö ole antanut riittävää eikä tyydyttävää palvelua.

"Se on ennen kuulumatonta, että nykypäivinä ja tällä aikakaudella bussiliikenne toimii ainoastaan kello seitsemästä aamulla, seitsemään illalla ja puoli kymmeneen kauppojen aukioloitoina. Laurentian Transit voi selittää ihmisille "suullisesti" ettei sillä ole tarkoitusta suorittaa bussiliikennettä ainoastaan näiden aikarajoitusten puitteissa, mutta me epäilemme. Jos ei tämä ole yhtiön tarkoituksena, niin miksi sitten on tarpeellista asettaa sitä visiksi osaksi kirjoitetusta sopimuksesta?" kysytään lausunnossa.

Kosmos-134 lähti

Moskova. — Neuvostoliitossa on laukaistu tekokuu Kosmos-134. Tekokuu jatkaa tutkimusohjelmaa, josta TASS ilmoitti vuoden 1962 maaliskuussa. Tekokuun kiertoaika on 89,6 minuuttia, suurin etäisyys maasta 319 km ja pienin 214 km, radan kallistuma on 65 astetta.

LAITTEIDEN KORJAUSTA
- Ketjusahoja
- Ulkolaitamoottoreita
- Ilmajäähdyttetisiä moottoreita
- Westinghouse sähkölaitteita ja televisioita
- Propane-kaasua

Jäähdytyslaitteita koteihin ja liikelaitoksiin
MASSEY SALES & SERVICE CENTRE
LAITTEIDEN MYYNTI JA HUOLTO
E. N. MacDonald, omist.
Puh. 869-1671, Espanola, Ont.

Sudburyn ympäristön vaaleista

Viikon vaihteessa pidettiin Sudburyn alueella useimmilla paikkakunnilla kunnallisvaalit, joissa valittiin kunnan esimiehet ja valtuusmiehet sekä henkilöt koululautakuntiin. Tässä on käsillä olevista tilastoista seuraavat vaalitulokset eri paikkakunnilta:

MASSEY.
Pormestariksi: Max McNally 145.
Valtuustoon: Howard Burns 228, Roy Marshall 227, Earl Hobbs 216.

WHITEFISH.
Kunnan esimieheksi: Peter Zvonkovich 319.
Valtuustoon: Robert Gorman 190, Harry Head 181, Eugene Bertrand 172 ja Ray Wheaton 170.
Koululautakuntaan: Reino Maki 263, Bill Martin 240, Bert Behenna 191, Charles Brash 188 ja mrs. Aura Ojanperä 182.

NAIRN.
Esimieheksi: Bob Robison ilman vastaehdokasta.
Valtuustoon: Hans Behman 73, Eric Haines 71, Tom Campbell 65 ja Walter Squires 54.
Koululautakuntaan: Myron Austin, mrs. Hans Behman, mrs. Mildred Robinson.

VAL CARON.
Esimieheksi: Richard Lindenbach 620.
Valtuustoon: Ward 2 Rheal Charbonneau 165. Ward 3 Leo Paul Bodson 148.

DOWLING.
Esimieheksi: Gustav Gruska 291.
Valtuustoon: Ross Fraser 269, mrs. G. Gorham 256, Walter Zielenewski 231 ja Lloyd Mohns 208.
Koululautakuntaan: Arnold Spears 224, Elmer Guse 216.
Katoliseen koululautakuntaan: Marcel Frappier 146, Francois Dumont 136, Paul Schaak 133, Conrad Bradley 130, Raymond Jalbert 140 ja Robert Giles 103.

NEELON-GARSON.
Esimieheksi: Leo Jones ilman vastaehdokasta.
Valtuustoon: Stan Hayduk 691, Lionel Demers 676, Gordon Young 527 ja Leander Atkinson 474.
Koululautakuntaan: Vic Kuula 512, Hector McKinnon 462, Bernard Spencer 450 ja Kenneth Stone 394.

CHELMSFORD.
Pormestari, valtuusto ja katolinen koululautakunta valittiin viime vuonna kahdeksi vuodeksi, tänä vuonna äänestettiin ainoastaan koululautakuntaan: Thomas Glenn 26 ja Jarvis Veir 24.

KILLARNEY.
Esimies: John Skelliter valittiin virkaansa viikko sitten ilman vastaehdokasta.
Valtuustoon: Gilbert Hudson 36, F. J. Solomon 32, mrs. C. Pittfield 26 ja James Williams 24.

CAPREOL.
Pormestariksi: Harold A. Prescott 658.

WARREN.
Esimieheksi: Darcy McDonald 210.

WALFORD, (Victoria kunta)
Esimieheksi: James Tracy ilman vastaehdokasta.

WATERS KUNTA.
Esimieheksi: Charles White 407.
Valtuustoon: Herbert Wright 355, Paul Merrifield 330, Alex Kantola 305 ja John E. Nelson 292.
Koululautakuntaan: Arnold Kallio 249, Bert Smyth 202 ja Royce Blackwood 197.

McKERROW, (Baldwin kunta.)
Esimieheksi: Elmer Labelle ilman vastaehdokasta.
Valtuustoon: Wilfred Yrjola 79, Narcisse Leclair 71, George Ebel 62 ja Ossi Perala 56.
Koululautakuntaan: Mrs. Irene Gillespie, mrs. Ellen Landry ja Clayton St. Michael ilman vastaehdokkaita.

STURGEON FALLS.
Pormestariksi: John Valiquette ilman vastaehdokasta.

FIELD KUNTA.
Esimieheksi: Donald Dubreuil valittiin ilman vastaehdokasta ja samoin myöskin valtuuston jäsenet.

ESPANOLA.
Pormestariksi: Leo A. Foucault 1,320.

WEDDWOOD.
Pormestariksi: Dallas Wood valittiin ilman vastaehdokasta.

Lapsi kuoli 69. maantiellä; 3 loukkaantui

Eräs yhdeksäntoista kuukauden ikäinen lapsi sai surmansa, kun auto missä hän oli matkustajana, luisui jäisellä tiellä ja törmäsi tien varressa olevaan turvapaaluun no. 69 maantiellä, kymmenisen mailia Sudburystä etelään. Onnettomuus tapahtui noin yhdeksän aikaan keskiviikko aamulla.

Kuollut on Kelly Behenna Sunnyside Rd., Long Lakelta.

Loukkaantuneet ovat Memorial sairaalassa, tytön äiti, 24-vuotias mrs. Sharon Behenna, tytön veli, seitsemän kuukauden ikäinen Tod ja ajokin kuljettaja, 33-vuotias George Hill 434 Van Horne kadulta.

Mrs. Behennalla on haavoja kasvoissa ja hän on shokkitilassa, hänen poikansa on tarkkailun alaisena mahdollisissa sisävammoista.

Hillillä on murtuma vasemmassa jalassa ja haavoja kasvoissa. Hän on myös shokkitilassa.

Hill ja mrs. Behenna ovat molemmat kansakoulun opettajia Vanupissa ja olivat työmatkalla onnettomuuden tapahtuessa.

Olga Juvonen kuoli maanantaina

Hyvin tunnettu kansalaisemme ja Sudburyn seudun pitkäaikainen asukas, Olga Juvonen, 1901 Bancroft Drive, kuoli asunnollaan maanantaina, joulukuun 5 päivänä, 1966. Hän oli 87-vuoden ikäinen kuollessaan.

Suremaan jäi lähinnä tytär mrs. Frederick (Margaret) Hendricks, Huston, Texas, tyttärensätytär mrs. Margaret Robinson, Huston Texas ja mrs. Seija Adams Oakvillessa.

Pitkäaikaisena Sudburyn seudun asukkaana mrs. Juvonen tunnettiin työväen kulttuuritoiminnan aktiivisena ystävänä ja kannattajana. Hän lepää nyt Jackson & Barnard-hautaustoimistossa, mistä hänet haudataan Park Lawn hautausmaahan tänään, torstaina kello 10 ap.

Wilson tarjosi Rhodesialle liittosuhdetta

Lontoo. — Pääministeri Harold Wilson sanoi tiistai-iltana, että hän oli tarjonnut Rhodesialle liittosuhteita Britannian kanssa, antaen siten Ian Smithin hallitukselle kunniallisen ulospääsytien nykytilanteessa.

Hän sanoi tätä ehdotusta verrattomaksi anteliaisuuden osoitukseksi Britannian historiassa. Tämän ehdotuksen mukaan olisi Rhodesian valko- ja mustaihoisia voitu valita edustajiksi Yhdistyneen kuningaskunnan parlamenttiin.

Tämä oli vähän samantapainen liittokokous, mikä Winston Churchill esitti v. 1940 Ranskalle.

Rhodesian hallitus hylkäsi Wilsonin sovitteluehdotuksen ja Rhodesian kysymys tulee nyt Britannian työväenpuolueen hallituksen selostusten mukaan YK:n käsiteltäväksi.

— Älä sano kaikkea minkä tiedät mutta tiedä kaikki minkä sanot.
— Claudius.

ASUNTOVAUNU TALVIUNESSAAN
VIHJEITÄ TALVISÄILYTYSTÄ VARTEN

4 KVARTIN KORISSA ON HARVOIN 4 KVARTTIA

Ottawa. — Canadan elinkustannusten nousua tutkivalle alahuoneen ja senaatin yhteiselle komitealle esitettiin tiistaina nähtävästi kolme erikoista koria, joita kaikkia sanottiin neljän vartin koreiksi. Nämä korit antavat käytännöllisen todistuksen siitä, miten kuluttajia yritetään suorastaan pettääkin.

Komitealle esitettyjen todistajalausuntojen mukaan Winnipegin vähittäismyyjät ovat kaupitelleet jatkuvasti hedelmiä ns. neljän vartin koreissa, joiden koko vaihtelee 90:een kuutiotuumaan asti.

Näytteille esitetyn yhden korin koko on 209 kuutiotuumaa, toisen 239 kuutiotuumaa ja kolmannen 267 kuutiotuumaa.

Neljän vartin korin oikea tilavuusmitta on 270.5 kuutiotuumaa.

Nämä korit mitattiin virallisesti liittohallituksen standarttilaboratorioissa sen jälkeen kun Kuluttajain yhdistys kiinnitti laboratorion huomion tähän kysymykseen.

Mainitun kuluttajayhdistyksen puheenjohtaja, mrs W. M. Auld, Winnipegistä, sanoi komitean istunnossa, että tiedusteluista ja valituksista huolimatta näitä erikokoisia koreja oli Winnipegin kaupoissa viime kesänä ja syksynä.

Hän sanoi käyneensä viime syyskuussa hallituksen mittastandartteja valvovan erään virkailijan kanssa ostoksilla ja todenneensa, että myytävänä oli samanlaisiksi sanottuja persikkakoreja, joiden hinta oli sama. Tutkimus osoitti kuitenkin että yhdessä korissa oli 4 paunaa 12 ½ unssia persikoita ja toisessa korissa 6 paunaa 8 unssia.

Hän esitti kokoukselle myös kaksi eri kokoista Bordensin valmistamaa suklaa-astiaa: yksi niistä oli paunan purkki, minkä myyntihinta on 69 senttiä ja toinen kahden paunan pussi, minkä myyntihinta on 49 senttiä.

Ne näyttivät samanlaisilta tuotteilta, selitti mrs. Auld, mutta niitä kahden paunan pusseja ei näkynyt Winnipegin minkään ketjuliikkeen hyllyillä.

Hän sanoi saaneensa paljon valituksia siitä, että kuluttajille ei anneta tarkkoja tietoja sellaisten ruokatavarain kuin kauraryynien ja jauhojen hinnasta.

Mrs. Auld sanoi että vuonna 1961 oli kauraryynien (rolled oats) hinta 42 senttiä viideltä paunalta. Tämänvuotinen hinta on 83 senttiä.

Natsit juhlivat tapettuaan 10,000 avutonta uhriaan

Frankfurter. — Sodanaikaisen Hadamarin "armotappokeskuksen" natsivirkailijat järjestivät iloisen illanvieton juhliessaan 10,000:nnen uhrinsa tappamista, sanottiin alkuviikolla täkäläisessä oikeuskuulustelussa.

Olutta ja konjakkia tarjottiin virkailijain kanttiinissa pidetyssä juhlassa ja yksi natsivirkailija piti papiksi pukeutuneena hautajaispuheen, mitä seurasi hautaussaattue-marssi laitoksen alueen halki, sanoi eräs todistaja.

Syytettynä on tri Aquillin Ullrich, tri Heinrich Bunke ja tri Klaus Endruweit, kaikki 52-vuotiaita. Heitä syytetään tuhansien mielentilahäiriössä olleiden potilaiden tappamisen auttamisesta.

Tilatkaa Vapaus!

Juhlavaatteenne ajoissa kuntoon!

Suosittu ja tunnettu
Sanitone
Certified Master Drycleaner
puhdistus prosessimme on luotettava kaikille juhlavaatteillenne. Kemiallisen puhdistuksen mestarimme takaa, että ne tulevat takaisin tyydyttävästi puhdistettuna ja silitettynä.

Välttäkää loppukiireitä, soittakaa jo tänään.
KOTIPALVELU PUH. 675-6445
LUOTETTAVAT AJURIMME NOUTAVAT VAATTEENNE KOTOANNE JA PALAUTTAVAT NE PITOVALMIINA
SUDBURY STEAM LAUNDRY LTD.
171 LARCH ST. SUDBURY
(8-13)

KOLME MIELENKIINTOISTA TEOSTA

Elvi Sinervo:
PALAVANKYLÄN SEPPÄ
267 SIVUA - HINTA NID. $3.95

Elvi Sinervon omaelämäkerrallisiin aineksiin pohjautuva esikoisromaani jäi ilmestyessään vuonna 1939 lähestyvän sodan varjoon. Kuluneiden vuosien perspektiivista katsottuna tämä teos luo yllättävän tasapuolista, selkeää ja syvälle ulottuvaa valoa ensimmäisten itsenäisyysvuosiemme sosiaalisiin kysymyksiin, ja valloittaa ansiokkaasti paikkansa näitä asioita pohtivassa sodanjälkeisessä kirjallisuudessamme.

Teos kuvaa helsinkiläistä työläisperhettä, jonka kansalaissodan tapahtumat heittivät Pohjanmaan lakeuksille. Isä Hermanni Rintaluoma irtaantuessaan kohtalotovereistaan pakenee pieneen yksilölliseen unelmaan omasta pajasta, jossa hän voisi työskennellä riippumattomana, kenenkään utelematta hänen aikaisempia vaiheitaan.

Koruton kertomus miehen unelmasta ja sen haaksirikosta olosuhteiden paineessa on heijastusta tekijän omasta maailmankatsomuksen ja taiteilijantien etsinnästä, samalla kun se on hienoa ja näkemyksellistä kansalaissodan jälkiajan tilitystä. Teokseen liitetty novelli "Näköala vuorelta" tuo toiselta suunnalta valotetun lisänsä kuvatun perheen kohtaloihin.

Thomas O. Buchanan:
KUKA MURHASI KENNEDYN?
193 SIVUA - HINTA SID. $3.75

Amerikkalaisen tiedemiehen ja kirjailijan Thomas G. Buchananin teoria presidentti Kennedyn murhasta on kulovalkeana levinnyt Euroopan pääkaupunkeihin. Suurlehdet lainaavat otteita siitä, mielipiteet kuohuvat. Mutta Amerikan virallinen taho vaikenee.

Buchanan on viettänyt pitkiä aikoja Dallasin oikeuspalatsissa seuloen ja asettaen oikeisiin yhteyksiinsä jokaisen tapahtumaketjua sivuavan tiedonmurusen. Kiistattomat todisteet viittaavat siihen, että ainakin kahden kiväärimiehen on täytynyt ampua Kennedyä eri suunnilta — eikä kumpikaan näistä ole voinut olla Oswald! Murskaavin todistusaineistoin Buchanan osoittaa kuinka harkitsematon ja helposti johdettava mies on valittu soveliaaksi pääsyylliseksi rikokseen, jonka takana vaikuttavat mahtavat voimat.

Riippumattomana, tieteellisen tarkkana tutkijana Buchanan on ollut Dallasin poliisia edullisemmassa asemassa. Hänen esittämänsä ratkaisu on johdonmukainen, kohta kohdalta vankasti perusteltu.

Maurice Solotow:
MARILYN MONROEN ELÄMÄ
422 SIVUA - HINTA SID. $3.50

Mitä yhteistä on arkipäiväisellä ja hiljaisella tytöllä, joka syntyi aviottomana, varttui lastenkodissa sekä monissa kasvatuskodeissa, joutui lapsena väkivalan uhriksi, joka oli arka, änkytti ja eli nalivien unelmien maailmassa sekä kauniilla, maailmankuululla elokuvatähdellä, joka oli oman alansa kenties tehokkain kaupallinen vetonaula?

Tyttö ja kaunotar ovat yksi ja sama henkilö — Marilyn Monroe, josta amerikkalainen kirjailija Maurice Zolotow kertoo yksityiskohtaisena ja sujuvatyylisessä teoksessaan.

Kirjailija huomasi, että todellinen Marilyn Monroe oli paljon kiinnostavampi kuin mielikuvituksen ja mainoksen luoma filmivamppi. Marilyn Monroen elämäkerta antaa näyttelijättärestä psykologisesti osuvan kuvan ja lisäksi sen sivuilla tutustumme Hollywodoin kulissien takaiseen elämään.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

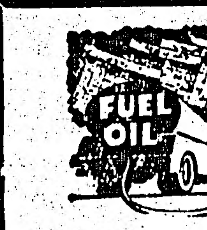

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

HALLIDAY RAKENNUKSET SÄÄSTÄVÄT TEILLE RAHAA!
Verstaassa kootut seinät ovineen ja ikkunoineen, kaikki sovitettu ja katkottu nopeaa ylöspanoa varten — KESKASUNTOJA, TALOJA JA AUTOVAJOJA. Vähittäismaksut järjestetään — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI.
JENSEN'S Building Centre
Puhelin 675-2474 tai 674-4779 Sudbury, Ont.

TORONTON V.- JA U.-SEURA YRITYS
— järjestää —
LASTEN JOULUJUHLAN
DON-HAALILLA
957 Broadview Ave. Toronto, Ont.
Sunnuntaina, jouluk. 18 p. klo 2 ip.
Ohjelmaa — Joulupukki — Joululahjoja
VAPAA TARJOILU LAPSILLE
/ VAPAA SISÄÄNPÄÄSY
TERVETULOA!

Mestarikertojain SUURROMAANEJA
ARVOKKAITA antaa JOULULAHJANA

FRANK G. SLAUGHTER:
JÄNNITTÄVÄ LÄÄKÄRIROMAANI
LÄÄKÄRIN TULIKOE
289 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Mike Constant palaa kymmenen vuoden poissaolon jälkeen loistavana kirurgina New Salemiin, jonka slummien kasvatti hän on. Hänen tehtävänään on kaupungin sairaalan tason parantaminen. Työ ei ole helppoa, ja sitä vaikeuttavat hankalat ihmissuhteet, joista Mike oli turhaan kuvitellut pääsevänsä eroon kymmenessä vuodessa. Hän huomaa edelleen rakastavansa Sandra Westiä, nuoruutensa toteutumattomien haaveiden punatukkaista naista.

FRANK G. SLAUGHTER:
VEDENNEITO
359 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Miami-joen suistomaa oli 1840-luvulla läpitunkemattomien eukalyptusrämeiden, petollisten suonsilmäkkäiden, alligaattorien ja hehkuvien orkideain valtakunta. Näissä luoksepääsemättömissä turvapaikoissa pitivät viimeiset rippeet ahdistetusta seminoli-intiaanien heimosta puoliaan valkoista maahantunkeutujaa vastaan. Nuorella lääkärillä, tohtori Royal Coella, oli ainoana valkoihoisena pääsy intiaanien salaisiin piilopaikkoihin. Mutta viimeisen verisen taistelun vaiheissa ei hänenkään ollut mahdollista säilyttää monesti petettyjen punaisten miesten luottamusta.

PHYLLIS A. WHITNEY:
MUSTAT HELMET
Rakkautta ja kiihkeää jännitystä hehkuvassa Konstantinopolissa
270 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Nuori viehättävä Tracy seisoi parvekkeella katsellen Bosporiin heijastuvan kultaista valoa ja valkean minareetin siroja piirteitä. Täällä hän vihdoinkin oli. Erimien turkkilaisessa palatsissa — jonka ylellisissä suojissa hänen sisarensa Anabel oli kuollut arvoituksellisen, kauhistuttavan kuoleman.

WILLIAM FAULKNER:
NOBEL-MESTARIN KUULUISA PÄÄTEOS
ÄÄNI JA VIMMA
306 SIVUA - HINTA SID. $5.30

Ääni ja vimma, William Faulknerin kuuluisa pääteos, tuo mieleen sekä Shakespearen rajun voiman että antiikin draaman kohtalontunnun. Ulkonaisilta juoniaineksiltaan se on kertomus erään vanhan etelävaltiosuvun hajoamisprosessista. Tapahtumien keskuksena on Compsonien suku, joka hiljalleen rappeutuu filosofisen mietiskelyn ja viskin parissa.

JUNICHIRO TANIZAKI:
UNIEN SILTA
256 SIVUA - HINTA SID. $5.25

Aniharva nykyisin elävä kirjailija on saavuttanut sellaisen mestaruuden ja herkkyyden kuin Junichiro Tanizaki. Hänen kertomuksensa muistuttavat japanilaista puutarhaa, jossa maisema on kuin taikurin [illegible] sovitettu pieneen [illegible] alueelle, kokonaisuuden tai luonnollisuuden hiukkaakaan kärsimättä.

Laaja niminovelli "Unien silta" on kertomus [illegible] etsivästä [illegible] tunteista. "Sokean miehen kertomus" kuvaa taistelua ja rakkautta feodaaliajalta.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONT.